

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקא
סתימאה דעתידא
לאתגליא לעתיד-לבא

י"ז בעז"ה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

האזנה

B48148@gmail.com

המתנה

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

עם 'לקוטי-תפלות' על הפרשה

- לעשות מהתורה: 'תפלות' - ולהעלות שעשועים כאלו להשם-יתברך שלא עלו לפניו מימות עולם -

גליון 97

פרשת שמות תשפ"א

עם עניני 'שובבי"ם'

ג) ואפלו אם מגיע לשם - יכול להיות שהשער סגור.
ועל-ידי 'אמירת-תהלים':

א) אפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה - מתעורר לעשות תשובה.

ב) וגם זוכה להגיע אל השער והאות השיף לו.
ג) ולפתח השער.

נמצא: שזוכה על-ידי 'תהלים' לעשות 'תשובה' וכו'.
ועקר הזדככות 'שנים-עשר שבטי י"ה', שהם
'מ"ט אותיות', בחינות 'מ"ט שערי-תשובה' - ה'ה
ב'מצרים', שהוא בחינת 'מצר-הגרון' (שערי-הפונות
פסח), שהוא בחינת 'תשובה-עלאה' (שם; פרי-עץ
חיים, שער חגי-המצות פ"ז).

ועל-כן אחר שנזדככו שם במצרים וזכו לצאת
משם - ספרו 'מ"ט ימי הספירה', שהם פנגד 'מ"ט
שערי-תשובה', שהם בחינת 'מ"ט אותיות הנ"ל.

וביום-החמשים - אז: "וירד ה' על הר סיני" (שמות
יט, כ) - זה בחינת: "ואשובה אליכם" - בחינת
ה'תשובה של השם-יתברך בעצמו' כפיכול, כפיכול,
בחינת 'שערי-החמשים' כנ"ל.

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, את
יעקב איש וביתו באו וגו'. ויהי כל נפש יצאי ירך
יעקב שבעים נפש, ויוסף היה במצרים" (שמות א, א"ה)

א. ח"ב עג - מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה
רגיל ב'אמירת תהלים', כי 'אמירת תהלים' מסגל
ל'תשובה'.

כי יש 'גו"ן שערי-תשובה', ו'מ"ט שערים' יכול
כל אדם לכנס בהם ולהשיגם, אך 'שערי-החמשים'
הוא בחינת ה'תשובה של השם-יתברך בעצמו'
כפיכול, כמו שכתוב (מלאכי ג, ז): "שובו אלי ואשובה
אליכם".

ואלו ה'מ"ט שערי-תשובה' - הם בחינת 'מ"ט
אותיות' שיש ב'שמות שנים-עשר שבטי י"ה'.

והנה: "הכל חפצים לראה את שמך" (סליחות ליום
ראשון), ואף-על-פי-כן לאו כל אדם זוכה לעשות
'תשובה'.

א) כי יש - שאין לו 'התעוררות' כלל ל'תשובה'.

ב) ואפלו מי שיש לו - אינו זוכה להגיע אל האות
והשער של תשובה השיף לו.

וזהו: **"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו"** (שמות א, א) - ספירת תבות: הם אותיות תהלי"ם, ואותיות תשוב"ה.

פי על ידי תהלים - זוכין לתשובה, שהיא בחינת **"שמות בני ישראל הבאים מצרימה"** וכו'. פי **"מ"ט שערי תשובה"**, הם בחינת **"מ"ט אותיות שיש בשמות בני ישראל הבאים מצרימה"**, להזדבד שם כנ"ל.

וזה שאנו רואין: שבימיתשובה, דהינו באלול ועשרת ימיתשובה, כל ישראל עוסקין אז באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסגל לתשובה כנ"ל.

ועל כן הוא דבר גדול מאד, לעסק תמיד באמירת תהלים - כי הוא התעוררות גדול מאד מאד להשם יתברך, אשרי שיאחז בו. **[תפלה א]**

ב. ח"ב עט (ראשי פרקים של רבנו ז"ל - ועין בפנים באור מזהרנת ז"ל על הראשי פרקים של הפרשיות תולדות ויצא) - **"ואלה שמות"** (שמות א, א). **"לכו הנו מפעלות וכו' (ה, אשר שם) שמות (בארץ)"** (תהלים מו, ט - אל תקרי שמות אלא שמות. ברכות ז:), **"פעלות מצוות. שמות פרוז בין המצוות. ויהי כל נפש וכו' שבעים נפש"** (שמות שם, ה), **"אחדות"** (ויקרא רבה ד, ו - בעשו כתיב ביה שש נפשות, וכתיב בו נפשות הרבה וכו'. וביעקב שבעים נפש, וכתיב ביה נפש אחת וכו'). **על ידי ויוסף היה במצרים"** (שמות א, א-ה), **"אסף חרפתי"** (בראשית ל, כג). וגו' וגו'. **"אם לא יאמינו לקול האות"** (שמות ד, ח - הפסוק הזה מופיע שם בהראשי פרקים של פרשת בא, עיר-שם).

- ענין גלות מצרים -

ג. ח"א ד, בסוף - על ידי ודידברים לפני הצדיקהאמת - מעלה מלכות דקדשה לשרשה, ומבטל ממשלת עפוני"ם, וזוכה לידע: **"שכל מארעותיו הם לטובתו!"** - וזאת הבחינה הוא מעין עולם הבא.

וזהו (שמות כ, ב): **"אנכי ה' אלקיך"** - הו' הו' הו' ה' הו' אלקיך, תבין: שכל זאת אנכי.

"אשר הוצאתיך מארץ מצרים" - דאיתא במדרש (בראשית רבה טז, ד): **"כי כל הגליות נקראים על**

שם גלות מצרים - מפני שהם מצרים לישראל."

הינו: שעל ידי הצדיק - נתבטל מלכותם וממשלתם של העפוני"ם, ועולה מתוכם מלכות דקדשה.

ד. ח"א ז, א; ח"א ט, ה - כשפגם אברהם **"במה אדע"** (בראשית טו, ח), ובוה פגם בירשת ארץ, שהיא בחינת אמונה, בחינת תפלה - היה גלות מצרים.

ודוקא **"יעקב ובניו ירדו מצרים"** (יהושע כד, ד - בהגדה של פסח), כי הם בחינת שנים עשר נסחאות התפלה (שערי הפנות, דרושי עלינו לשבח א), והוריד אותם בגלות. ומצרים הוא הפך הנסים, כמו שכתוב (שמות יד, כז): **"ומצרים נסים לקראתו"** - שאין שם מקום הנסים, ואין שם מקום התפלה, כמו שכתוב (שם ט, כט): **"וזהו כצאתי את העיר אפרש את כפי"**.

"וכל הגליות מכנים בשם מצרים, על שם שהם מצרים לישראל" (בראשית רבה טז, ד). וכשפוגמין באמונה, בתפלה, בארץ ישראל, יורדין לגלות - לפי ירידתם ולפי הפגם שפגם, כן צריך לירד לעמק הגלות של מצרים, כמו שירדו יעקב ובניו למצרים, כשאמר אברהם (בראשית טו, ח): **"במה אדע, על ירשת ארץ"**.

ה. ח"א נ, י - וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום, כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו, וירדו אבותינו מצרימה וכו', וירעו לנו מצרים וכו' (במדבר כ, יד-טו). **"אתה ידעת"** דיקא - כי כל הענשים על ידו, **"ובפרט גלות מצרים שהיה על פגם הברית"** (שערי הפנות פסח א), כי פגם הברית הוא פגם הדעת. ועל פגם הברית, חרב' בא, בבחינת (ויקרא כו, כה) **"חרב נקמת"** וכו', והוא ממנה על חרב'.

ו. ח"א סו, ד-בסוף - לפעמים נתחבין אותיות הדבור במצרי הגרון, ואי אפשר להוציא הדבור בשלמות, בחינת היצעריק' [קול צרוד]. וצריך לדאות להוציא הדבור ממצרי הגרון, שיוכל לדבר בשלמות - דהינו: להמשיך נקדות אל האותיות! - כי בלא נקדות אי אפשר לדבר שום אות'.

– שאר עניני 'גלות מצרים' –

יופיעו בעזרת השם בפרשת בא, בעניני 'ציאת מצרים'

"ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש" (שמות א, ה)

– ענין 'שבעים נפש' –

יא. ח"א לו, אב – זהו כלל: **פי כל נפש מישראל, משרש ב'שבעים נפש של בית יעקב, ו'שבעים נפש של בית יעקב, משרשים ב'שבעים פנים של תורה.**

ו"זה לעמת זה עשה האלקים" (קהלת ג, יד) – שפנגד **'שבעים נפש של בית יעקב, הם שבעים לשון' –** שכל לשון ולשון יש לה מדה רעה בפני עצמה, מה שאין בחברתה, ומחמת המדות האלו הם מרחקים מ'שבעים פנים' של תורה.

וכשה'נפש של בית יעקב' (בראשית מו, כז) באה בגלות תחת יד **'שבעים לשונות, הינו: ב'מדותיהם הרעים' –** אזי היא ראמת 'שבעין קליו', **פיולת שקדם הלדה "שצועקת שבעין קליו"** (זהר פנחס רמט).

וזהו כלל: **ש'כל נפש מישראל, קדם שיש לה התגלות בתורה ובעבודה, אזי מנסין ומצרפים את הנפש בגלות של 'שבעים לשון, הינו: ב'תאוותיהן. וכשהיא באה ב'מדותיהן' בגלות, אזי ראמת 'שבעין קליו'.**

פי 'התגלות' היא בחינת 'לדה' וכו'. פי הקלפה קדמה ל'פרי, ומי שרוצה לאכל ה'פרי, צריך לשבר מקדם הקלפה. לכן קדם ההתגלות – מכרה הנפש לבוא ב'גלות, הינו ב'מדותיהם, כדי לשפרם, ולבוא אחר כך להתגלות.

ודע: **ש'כללות של שבעים לשון, של מדותיהן הרעות הללו, היא 'תאוות נאות'. והוא 'תקון' הכללי –** מי שמשבר התאוה הזאת, אזי בקל יכול לשבר כל התאוות.

יב. ח"א קפא – 'יעקב' הוא בחינת ה'כבוד' – פי הוא בחינת ה'נפש', כמו שכתוב (בראשית מו, כז): **"כל הנפש הבאה לבית יעקב."**

יג. ח"ב ח, ה – על ידי התגלות הכבוד, בא 'התפשטות הנבואה'. פי ה'נבואה' באה מבחינת 'שרשי נפשות ישראל, שהם בחינת 'שבעים

ולהמשיך נקודות אל האותיות' – הוא: **על ידי החשק והכסופין שחושקין לעשות המצוה. ועקר גדל החשק נעשה על ידי המניעה' שמזמנין לו.**

וזה בחינת (דברים כו, ה – הגדה של פסח): **"וירד מצרימה", "אנוס על פי הדבור". שפשה'דבור' יורד ב'מצריהגרון, שזה בחינת 'גלות מצרים' – אזי הוא "אנוס על פי הדבור" – הינו: שיש לו אנוס ומניעה, על ידי שאין נקודות להאותיות, ואינו יכול להוציא מ'מצריהגרון, שמזה באין כל המניעות.**

וזהו בחינת: **"אנוס על פי הדבור" – שעל ידי שאין ה'דבור' בשלמות, על ידי זה הוא אנוס.**

ז. ח"ב א, י – "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים" (שמות כ, ב). פי 'ארץ מצרים' מלאה גלולים ועבודה זרה, ועל כן נקראים 'בית עבדים', בחינת 'עבדות'.

ח. ח"ב ח, ה – "והגלית את בני" (ברכות ג) – זה בחינת 'בטול הנבואה' שבאה מ'נפשות בני ישראל, בחינת (דברים י, כב): **"ב'שבעים נפש ירדו א'בתיך מצרימה", ראשי תבות: 'נבי"א'. פי 'גלות בני ישראל, הוא בחינת 'בטול הנבואה, שבאה מ'נפשותם'.**

ט. שיחות הר"ן פו – ה'פריסטאקעס' (פזוז וכרכור) שעושין בשעת 'רקודין' – זה בחינת (בראשית מו, ד): **"אנכי ארד עמה מצרימה, ואנכי אעלה". פי "גלות מצרים' היה, בשביל לברר ניצוצי קרי של 'אדם הראשון'" (פריעצ'תיים, חג המצות פ"א), ו'ה'תנה' היא 'תקון ויחוד הפרית, שהיא בחינת: "אנכי אעלה גם עלה".**

י. חיי מוהר"ן, השמטות בסוף הספר – **"על משקל שני סלעים מילת, נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים" (שבת י:).** **"משקל שני סלעים מילת" – הינו בחינת 'מלי', הינו בחינת 'דבורים' ששויים 'שני סלעים'.**

"על ידי זה נתקנאו בו אחיו וירדו למצרים" – פי "עקר גלות מצרים' היה, לתקן פגם הדבור, שפגמו בו 'דור הפלגה' שקלקלו ב'דבור' ואמרו (בראשית יא, ג): **'הבה נלבנה לבנים'" (שערי הכוונות פסח).**

נִפְשׁוּ, בְּבַחֲיַנְתָּ (דְּבָרִים י, כב): **"ב'שבעים נפש ירדו א'בותיך"**, ראשי-תבות **'נבי"א'**. וְשֵׁרֵשׁ הַנִּפְשׁוֹת הוּא בַּחֲיַנְתָּ 'כבוד' וכו'.

יֵד. **שִׁיחוֹת שְׂאֲחָרֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת** - דַּע: שֵׁשׁ **'שני מיני פלטיין'** שְׂדוּמִין זֶה לָזֶה. בְּאֶחָד דֵּר **'מלך'**, וּבַהֲשֵׁנִי דֵּר **'עבד'**. וּבּוֹדָאֵי בְּאֶמֶת הוּא חֲלוּק גְּדוּל בֵּינֵם. רַק אִף-עַל-פִּי-כֵן אֶפְשָׁר לְטַעוֹת בִּינֵיהֶם.

כִּי יֵשׁ **'קשר'** שְׂמַתְקֻשְׁרִין הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהֶם **'בית ופלטיין'**. כִּי מַתְקֻשְׁרִין אֶחָד בְּאֶחָד וְאֶחָד בְּאֶחָד, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהֶם **'סוד'**. וְאַחֲרַי כִּד נַעֲשֶׂה **'אהל'**, עַד שֶׁנִּבְנְהָ מֵהֶם **'בית ומדור'**.

וְזֶה ה'מְדוּר', הוּא **'מדור'** לְאֶמֶת. וּכְשֶׁצְּרִיכִין לְבַקֵּשׁ אֶמֶת, מוֹצֵאִין שֵׁם בְּאוֹתוֹ ה'מְדוּר'. הֵינּוּ: בְּתוֹךְ ה'קשר של הנפשות הנ"ל, שֶׁמֵּהֶם נַעֲשֶׂה **'מדור'** לְה'אֶמֶת.

וְזֶה בַּחֲיַנְתָּ (בְּרֵאשִׁית מו, כז): **"כל הנפש הבאה לבית יעקב"** - הֵינּוּ: שֶׁמֵּה-נִפְשׁוֹת, נַעֲשֶׂה **'בית יעקב'**, הֵינּוּ: **'בית מדור'** לְאֶמֶת, שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ **'יעקב'**. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה כ, ז): **"תתן אמת ליעקב"**.

אָבֵל דַּע: שֵׁשׁ כְּנֻגָד זֶה **'קשר של רשעים'**, שְׂמַתְקֻשְׁרִין יַחַד הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת שֶׁל רְשָׁעִים, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם **'בית ומדור לְשָׂקֵר'**.

וְעַל-זֶה הַזְּהִיר הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָה ח, יב): **"לא תאמרון קשר לכל אשר יאמר העם הזה קשר"** - כִּי **"קשר רשעים אינו מן המנין"** (סְנֵהדְרִין כו) וכו'.

"ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד וגו' ויקם מלך חדש על מצרים וגו' ויאמר אל עמו וגו'" (שְׂמוֹת א, זח"ט)

"ובני ישראל פרו וישרצו וגו' - כִּינּוּ שְׂרָאוֹ הַמְצַרִּים כִּד, חֲדָשׁוֹ גְזֵרוֹת עֲלֵיהֶם, הָדָא הוּא דְכַתִּיב: **"ויקם מלך חדש"**. (שְׂמוֹת-רַבָּה א, ח)

טו. ספר-המדות, בנים ח"ב כז - כשישראל פרים ורבים, אזי האמות מחדשין עלינו גזרות. [הֵרֵב מְטַשְׁעֵהרִין ז"ל צִינּוּ לְמַדְרֵשׁ הַנ"ל].

"הבה נתחכמה לו" (שְׂמוֹת א, י)

טז. חיי-מוהר"ן שצד - אָמַר: **"יש בני-אדם שאין מפירים אותי כלל, וחולקין עלי!"** - וְאָמַר: שְׂאִיתָא בְּזִהְרֵי-הַקְּדוּשׁ (שְׂמוֹת יז) עַל פְּסוּק (שְׂמוֹת א, י): **"הבה נתחכמה לו"**: **"וכי תעלה על דעתך שפרעה הלך לכל אחד ואחד ואמר לו הבה**

נתחכמה' - אלא שהכנים [הַשָּׂר שֶׁל מְצַרִּים] **בתוך לבכם** [הַמְחַשְׁבָה הַזֹּאת] וכו'. עִינֵי-שָׂם.

"ויבן ערי מסכנות לפרעה" (שְׂמוֹת א, יא)

יז. שיחות-הר"ן ס - בַּעֲנִין **'בנינים'**, עֵינַי וְהַסְתַּפְּלַתִי בַּעֲנִין זֶה, וְרֵאִיתִי: שֶׁכָּל הָעוֹסְקִים בְּבִנְיָנִים וּבַחֲמוֹת, אֵין אֶחָד מֵהֶם יוֹצֵא נְקִי, וְאֶפְלוּ עֲבוּרֵם. וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הָעוֹלָם עוֹסְקִים בְּזֶה, כִּי הוּא קִיוֹם הָעוֹלָם. כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּלֹא זֶה. וְעַל-כֵּן בְּהִכְרַח שִׁיְהִיוּ בְּנֵי-אָדָם שִׁיְהִיָּה לָהֶם חֲשָׁקוֹת לָזֶה.

וְיֵשׁ בַּעֲנִין זֶה כְּמָה עֲנִינִים וְחֲלוּקִים, אֶךְ סוּף כָּל סוּף אֵינּוּ יוֹצֵא נְקִי. וְנִרְאָה שֶׁזֶהוּ פְּרוּשׁ (יְבָמוֹת סג. סוּטָה יא): **"כל העוסק בבנין מתמסכן"**. מַתְמַסְכֵּן הוּא לְשׁוֹן 'עֲנִיּוֹת', וְגַם הוּא לְשׁוֹן 'סְפָנָה'. וּבְמַדְרֵשׁ מְבֹאָר (שְׂמוֹת רַבָּה א, י; סוּטָה שֵׁם) בְּפְרוּשׁ עַל פְּסוּק (שְׂמוֹת א, יא):

"ויבן ערי מסכנות לפרעה" - "חד אמר שמסכנות את בעליהן"

"וימררו את חיהם בעבדה קשה, בחמר ובלבנים, ובכל עבדה בשדה, את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך" (שְׂמוֹת א, יד)

יח. ח"ב מו; שיחות-הר"ן קמו - בְּתַחֲלָה יֵשׁ לוֹ כְּמָה מְנִיעוֹת עַל הַתְּפִלָּה, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם וּבָא לְהַתְּפַלֵּל, כְּשֶׁלְּבוּ עָקֶם וּפְתַלְתַּל מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, זֹאת הַמְנִיעָה גְּדוּלָה מִכָּלֶם, בַּחֲיַנְתָּ (תְּהִלִּים לח, יא): **"לבי סחרחר", תרגום "סביב": "סחור סחור"** - דְּהֵינּוּ: שֶׁלְּבוּ מְסַבֵּב וּמְקַף וּמְעַקֵּם בְּעַקְמוּמִיּוֹת וּקְשִׁיּוֹת וּכְפִירוֹת עַל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

שָׂזָה בַּחֲיַנְתָּ (שְׂמוֹת א, יד): **"וימררו את חיהם בעבדה קשה"** וכו', וְאִיתָא בְּתַקוּנִים (תְּקוּנֵי-זֶהַר כח): **"בקשיא"** וכו', הֵינּוּ ה'קְשִׁיּוֹת' שֶׁבְּלְבוּ, שֶׁהֵם הַמְנִיעָה הַגְּדוּלָה מִכָּלֶם.

וְאִזִּי צְרִיךְ לְצַעֵק לְאָבִיו שֶׁבְּשָׂמִים בְּקוֹל חֲזָק מֵעַמְקֵי הַלְּבָב! - וְאִזִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ וּפּוֹנֵה לְצַעֲקוֹתוֹ! - וְיִכּוֹל לְהִיּוֹת: שֶׁמִּזָּה בַּעֲצָמוֹ יִפֹּל וְיִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי כָּל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַמְנִיעוֹת!

וְעַל-כֵּן-לְפָנֵים הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ, שָׂזָה יִשְׁוַעְתּוֹ. וְזֶה: אוֹתִיּוֹת **'קשי"א'** - רֵאשִׁי-תְּבוּת (תְּהִלִּים כז, ז): **"שמע יי קולי א'קרא"** - שְׂצָרִיךְ רַק לְקִירוֹת לְהַשֵּׁם כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו הַקְּשִׁיּוֹת וְהַכְּפִירוֹת.

נהדרין' - על ידי הקשיות והבלבולים וכו', שזהו בחינת: "המרא דשמעתתא ולבוך דהלכתא".

כי עקר בחינת 'אסוקא שמעתתא אלפא דהלכתא' הוא: לברר וללפן עצות אמתיות לעבודת הבורא יתברך - לצאת מזהמא דהאי עלמא שפלה, ולהתקרב אליו יתברך, כי "לא המדרש הוא העקר, אלא המעשה" (אבות א, יז).

ובשביל זה עקר ההתקרבות לתלמיד החכמים ולצדיקים אמתיים - כדי שהם יורו לנו "את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה" (על פי שמות יח, כ; ירמיה מב, ג) בכליעת, באפן שיזכר כל אחד לצאת ממה שצריך לצאת, ולהתקרב ולשוב להשם יתברך.

אבל הסטרא אחרא, בחינת 'מרידת הגלות', שהיא ה'עצבות' - מתגבר כל כך, וממרר את חיי ישראל בקשיות ובלבולי האמונה ובבלבולי עצות - עד שאינם יודעים ללפן ההלכה והדרך וההלכות לשוב להשם יתברך.

וזה (שמות א, שם): "ובכל עבדה בשדה" - שהוא 'תאות ממון' ו'טרדת הפרנסה' - שמכרחין לצאת מאהל תורה, לצאת מבית המדרש אל השדה, לעסק בפרנסה. עד שמטרידו "בכל עבודה בשדה" - ומסיתו ומדיחו מלקבץ עתים לתורה על כל פנים.

וזה (שם): "את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך", ודרשו רז"ל (סוטה יא): "בפה רך" - שבתחלה נכנס עמו הבעל דבר והסטרא אחרא "בפה רך", ומתלבש במצוות, ואומר לו: "הלא אי אפשר לישיב בבית המדרש כל יום, וההכרח לצאת אל השדה לעסק במלאכה ומשא ומתן, וכי אתה רוצה למות, או להיות עני ומקבל" וכו'.

עד שמשליכו בתוך עמק טיט הינו, שהוא 'אנפין השוכין', מרידת העצבות של הממון, בחינת "בעצבון תאכלנה" - עד שאפלו בשמרזיח ממון, אינו מספיק לו כל ימיו, כי משתוקק בכל פעם יותר, וכל מה ש"מרבה נכסים מרבה דאגה" (אבות פ"ב מ"ז), כי מסיתו לבנות "פתם ורעמסם" (שמות שם), שהם בנינים גדולים וגבוהים שבונים לעצמם, כמו שפתוב (איוב ג, יד): "הבנים חרבות למו" וכתוב (תהלים מט, יב) "קרבם בתימו לעולם" וכו'.

וזה בחינת מה שגזר פרעה (שמות שם, טזכב): כל הבן היילוד וכו', אם בן הוא והמתן אתו ואם בת היא

וה'צעקה' בלבו בעצמה, הוא בחינת 'אמונה' - כי אף על פי שבאים עליו כפירות גדולות וקשיות - מאחר שצועק על כל פנים בלבו, בודאי עדין יש בו ניצוץ ונקדה מה אמונה הקדושה.

וגם על ידי הצעקה, זוכין ל'אמונה' - הינו: שה'צעקה' בעצמה הוא בחינת 'אמונה', רק שהוא בקטנות גדול. ועל ידי הצעקה בעצמה, יכול לזכות ל'אמונה', להעלות ולגדל את האמונה, עד שישתלקו הקשיות ממנו. ואפלו אם אינו זוכה לזה עדין - אף על פי כן הצעקה בעצמה טוב מאד.

יט. חיי מוהר"ן, השמטות בסוף הספר - "על משקל שני סלעים מילת, נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים" (שבת יז). "משקל שני סלעים מילת" - הינו בחינת 'מלי', הינו בחינת 'דבורים' ששונים שני סלעים.

"על ידי זה נתקנאו בו אחיו וירדו למצרים" - כי "עקר גלות מצרים היה, לתקן פגם הדבור, שפגמו בו דור הפלגה שקלקלו ב'דבור' ואמרו (בראשית יא, ג): 'הבה נלבנה לבנים'" (שערי הפנינת פסח).

כ. ספר המדות, עניני 'מרור' (מרור על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, שנאמר: וימררו את חיהם" וגו'. פסחים פ"י מ"ה; פסחים קטז): - [א] כזית מרור שאוכלין בפסח, מסגל לפרנסה (ממון לה - עין לקוטי הלכות הרשאה ד, טוטיזי). [ב] אשה שהיא מקשה לילד, תתלה על צוארה מרור הנשאר (קשו"ל לילד ו).

כא. לקוטי הלכות ברנת הודאה ו, נז'נח - "וימררו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים" וכו' (שמות א, יד). כי עקר 'מרידת הגלות' - הוא בחינת 'עבדות', שנמשך מזהמת הנחש, מבחינת (בראשית ג, יז): "בעצבון תאכלנה", בחינת 'התגברות העצבות', שהוא בחינת 'טיט הינו', שעל זה צעק דוד (תהלים סט, גטו): "טבעתי ביון מצולח ואין מעמד וכו' הצילני מטיט ואל אטבעה" וכו'.

וזה שפתוב בזהר הקדוש (בראשית כז, על שמות א, יד): "בעבדה קשה" - 'בקשיא'. "בחמר" - 'בחמרא דשמעתתא'. "ובלבנים" - 'בלבוך הלכתא'.

כי זה עקר 'מרידת הגלות' - שמבלבל השמחה בו יתברך, שהוא בחינת 'אמונה הקדושה', 'אנפין'

וְחִיָּה. פִּי בַן, סֵטְרָא־דְדְכוּרָא, בְּחִינַת שְׁמֵחָה וְכוּ'. וְיָבֵת, סֵטְרָא־דְנוּקְבָא, שְׁשֵׁם עֵקֶר אַחִיזַת הָעֶצְבוֹת וְכוּ'. פִּי רֵצָה לְהַגְבִּיר סֵטְרָא־דְנוּקְבָא, בְּחִינַת עֶצְבוֹת - שְׂזָה עֵקֶר אֶתְקַף הַגְּלוּת.

וְזֶה (שְׁמוֹת שָׁם, יז): **"וְתִירָאן הַמִּילְדוֹת אֶת הָאֱלֹקִים, וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דָּבַר אֱלֹהֵיךָ פִּרְעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וְתַחֲיִין אֶת הַיְלָדִים"**. "הַמִּילְדוֹת" - הֵם בְּחִינַת 'צַדִּיקֵי־הַדּוֹר' שֶׁהֵם 'מִילְדוֹת', שֶׁהֵם מוֹלִידֵי תַלְמִידֵי־הַגּוֹנִים בְּיִשְׂרָאֵל, **"שֶׁנֶּחֱשְׁבוּ כְּאֵלֹהֵי יְלָדִים"** (סְנַהֲדֵרִין יט).

שֶׁהֵם עָשׂוּ בְּהַפֵּךְ מִדַּעַת הַסֵּטְרָא־אֲחֵרָא, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'פִּרְעָה וּמִצְרַיִם', שֶׁכָּל עֶסְקִיָּהֶם לְהַגְבִּיר הָעֶצְבוֹת בְּכַפָּה נִכְלִים וְעַרְמוּמִיּוֹת, הָעֵקֶר עַל־יְדֵי טְרֻדַת הַמָּמוֹן וְהַפְרָנְסָה, וְלַפְעָמַיִם עַל־יְדֵי סְבָרוֹת הַהַפּוֹכוֹת שֶׁלָּהֶם שֶׁנִּמְשָׁכִין מֵהִיכָל־הַתַּמּוּרוֹת, שֶׁמְשַׁלְיָכִין אֶת הָאָדָם עַל־יְדֵי הַתּוֹכְחָה שְׂאִינָה כְּרֹאוֹי שֶׁלָּהֶם וְכוּ'.

אָבֵל "הַמִּילְדוֹת" הַנ"ל, בְּחִינַת 'צַדִּיקֵי־אֱמֶת' - הֵם עוֹשִׂים בְּהַפֵּךְ - שֶׁלֹּא דֵי שְׂאִינָם מְשַׁלְיָכִין אֶת הָאָדָם בְּדַבְרֵיהֶם כְּרֵצוֹן הַסֵּטְרָא־אֲחֵרָא חֲסִין־שְׁלוֹם, אִף גַּם: **"וְתַחֲיִין אֶת הַיְלָדִים"** - שֶׁהֵם מְחִיִּין אֶת "הַיְלָדִים", שֶׁהֵם 'תַּלְמִידֵיהֶם הַנְּלוּיִם אֲלֵיהֶם', שֶׁמְחִיִּין אוֹתָם בְּדַבְרֵיהֶם־הָאֱמֵתִיִּים, וּמְשִׁיבִין אֶת נַפְשָׁם בְּ"שִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם" (מְשַׁלֵּי כו, טז), וּמְשַׁמְּחִים אוֹתָם בְּכַחֲם, וּבְדַרְכֵי עֲצוּתֵיהֶם הָעֵמְקוֹת וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִקְרְאוּ הַמִּילְדוֹת (שְׁמוֹת שָׁם, טו): **"שִׁפְרָה וּפּוּעָה"**. "שִׁפְרָה" - עַל־שֵׁם שִׁמְשִׁפְרַת אֶת הַוָּלָד. וּפּוּעָה - עַל שֵׁם שִׁפּוּעָה לְוָלָד" (סוֹטָה יא).

פִּי כֵן נוֹחֲגִין הַצַּדִּיקִים־אֱמֵתִיִּים עִם נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַנְּלוּיִם אֲלֵיהֶם - שִׁמְשִׁפְרִין אוֹתָם וּמִיפִין אוֹתָם בְּכָל מִינֵי עֲצוֹת, לְהַחֲיֹתָם וּלְחַזְקָם בְּכָל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁמוֹצְאִין בָּהֶם וְכוּ'. וְכֵן פּוּעִין אֲלֵיהֶם כְּמוֹ לְיָלֵד מִמֶּשׁ, שֶׁשׁוֹרְקִין וּפּוּעִין לָהֶם: לְבַל יִנְיָחוּ לְהַפִּיל עֲצָמָן בְּשׁוּם אִפְן, רַק יִבְטְחוּ בְּ"חֲסֵדֵי ה'" פִּי לֹא תִמְנוּ" וְכוּ' (אֵיכָה ג, כב), וּבַגְּדֵל כַּח הַצַּדִּיקִים, פִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם לְעוֹלָם, וְלֹא כַּחֲטָאִינוּ יַעֲשֶׂה לָנוּ, פִּי לְעוֹלָם יֵשׁ תִּקְוָה וְכוּ'.

כב. לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, עֲבוֹדַת־אֱלִילִים ג, ד - פִּרְעָה וּמִצְרַיִם, זֶה בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת, בְּחִינַת 'בַּחֲ הַמְדַמָּה, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה "וַיְהִי מִקֵּץ" (ח"א נד). שְׂזָה עֵקֶר הַגְּלוּת, כְּשֶׁה'בַּחֲ הַמְדַמָּה, שֶׁמֶשֶׁם כָּל

הַתַּאֲוֹת וְהַבְּלוּלִים וְכוּ', מִתְגַּבֵּר עַל 'יִשְׂרָאֵל' שֶׁהוּא הַשֶּׁכֶּל.

וְזֶה בְּחִינַת גְּדֵל הָעֲבֹדוֹת שֶׁל מִצְרַיִם, שֶׁהַעֲבִידוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפִרְךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ה, ט): **"תִּכְבְּד הָעֲבוֹדָה וְכוּ', וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בַּחֲמַר וּבִלְבָנִים"** (שְׁמוֹת א, יד).

פִּי עֵקֶר הָעֲבֹדוֹת וְהַמְרִירוֹת שֶׁסּוֹבְלִין רַב הָעוֹלָם הַרוֹדְפִים אַחַר הַמָּמוֹן שֶׁהֵם עֹבְדִים לְעֲצָמָן, וּמְשַׁעֲבָדִים עִם עֲצָמָם בְּקִשֵׁי, וּמְמַרְרִין אֶת חַיֵּי עֲצָמָן **"בַּעֲבוֹדָה קָשָׁה בַּחֲמַר וּבִלְבָנִים"** - שְׁבוּנִין לְעֲצָמָן בְּנִינִים גְּדוֹלִים כְּמוֹ "פֶתֶם וְרַעְמַסִּם", כְּדֵי לְמַרְרַר חַיֵּי עֲצָמָן בָּהֶם.

"וּבְכָל עֲבוֹדָה בַּשָּׂדֶה" - שֶׁהֵם נְעִים־וְנָדִים תָּמִיד עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּדַרְכֵי־רְחוּקִים, וְסוֹבְלִים מְרִירַת הַשַּׁעֲבֹד מְאֹד מְאֹד, מֵה שֶׁהֵם בְּעֲצָמָם מְשַׁעֲבָדִים בְּעֲצָמָן.

וְהַכֵּל בָּא מִ'בַּחֲ הַמְדַמָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּלוּת־מִצְרַיִם, בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן. שְׂזָה הַמְדַמָּה מְטַעֵה וּמְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם בְּתַאֲוֹת וּבְמִזְתְּרוֹת, וּמְשַׁעֲבֵד בּוֹ **"בְּפִרְךָ"** וְ"בַעֲבוֹדָה קָשָׁה" וְכוּ' - פִּי עֵקֶר הָעֲבֹדוֹת וְהַיְגִיעוֹת בְּבְחִינַת הַמְדַמָּה, כְּנ"ל.

וְעֵקֶר הַתִּקּוּן שֶׁל גְּלוּת־מִצְרַיִם - הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'יוֹסֵף', בְּחִינַת 'אַדְקָה לְעַנְיֵים־הַגּוֹנִים' וְכוּ' וְכוּ' (עֵינן בְּפָנִים).

"וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים" (שְׁמוֹת א, כב)

"בָּתֵּי כְּהֵנָה וּלְוִיָּהּ וּמִלְכוֹת" (רש"י; סוֹטָה יא)

כג. ח"א טו - "וַאֲקָרָא דְהַגְּרוּנִיא כְּמָה הוּא, שְׁתִּין בְּתִי" (בְּבֵא־בְתָרָא עג): - זֶה בְּחִינַת 'תַּפְּלָה'. פִּי כְּשֶׁאֲנוּ קוֹרְאִין לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתַאֲרִים שֶׁל בְּשׂוּרֵי־זָדָם, וְהוּא נִמְצָא לָנוּ "בְּכָל קְרָאֵנוּ אֱלִיּוֹ" (דְּבָרִים ד, ז), זֶה הַחֲסֵד הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ - פִּי אִם לֹא הָיָה בְּחֲסֵדֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, לֹא הָיָה כְּדָאֵי לְקָרָא וּלְכַנּוֹת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, בְּתַאֲרִים וּשְׁבָחִים וְתַבּוֹת וְאוֹתִיּוֹת.

וְזֶה: **"שְׁתִּין בְּתִי"** - זֶה בְּחִינַת הַחֲסֵד, בְּחִינַת 'אַבְרָהָם', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁירַת־הַשִּׁירִים ו, ח): **"שְׁשִׁים הָמָּה מְלָכוֹת"**, פֶּרֶשׁ רַש"י: **"זֶה בְּחִינַת אַבְרָהָם"**. וְ"בְּתִי" - לְשׁוֹן **"בְּתִי מְלָכוֹת"** (רש"י שְׁמוֹת א, כב; סוֹטָה יא).

וְזֶה: **"סַמְכוּנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת"** (שִׁירַת־הַשִּׁירִים ב, ה) - כְּמוֹ שֶׁמְשִׁימִין 'אֲשִׁישׁוֹת' כְּנֶגֶד 'אוֹר גְּדוּל', כְּדֵי לְהַסְתַּכֵּל

בְּאֵזֶר הַגְּדוֹל' עַל-יְדֵי אֲשִׁישׁוֹת, בֶּן גָּזֵר חֲסִדוֹ לְסִמְךָ
אוֹתֵנוּ בַּתְּאָרִים וּשְׂבָחִים הָאֵלוּ.

וְזֶה לְשׁוֹן: "סְמִכּוֹנִי" - שֶׁהוּא בְּחִינַת סְמ"ךְ,
וּבְחִינַת "שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת", בְּחִינַת אַבְרָהָם,
שֶׁהוּא בְּחִינַת: "סְמ"ךְ בְּתִי".

"וַיְצַו פְּרַעֲה וְגו', כָּל הַבֶּן הַיְלֹוֹד הַיְאֲרָה תִּשְׁלִיכֵהוּ"
(שְׁמוֹת א. כב)

כד. ח"א נד, ו - עַל-יְדֵי פְגַם-הַדַּעַת, מִתְגַּבֵּר
'בַּח-הַמְדָּמָה, וְנוֹפֵל מֵאֲהָבוֹת-דְּקַדְשָׁה, וְנִפְגַּם
הַזְּכָרוֹן וְנוֹפֵל לְשִׁכְחָה. וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ בֶּן זָכָר.

וְעַל-כֵּן גָּזַר 'פְּרַעֲה' עַל הַזְּכָרִים 'דִּיקָא' - כִּי
'פְּרַעֲה' הוּא בְּחִינַת 'בַּח-הַמְדָּמָה', שֶׁהוּא 'בַּח
בְּטַל', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ה. ד): "תִּפְרִיעוּ אֶת
הָעַם" - שֶׁהוּא מִתְגַּבֵּר עַל הַזְּכָרוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'בֶּן-זָכָר'. כִּי 'בַּח-הַמְדָּמָה' כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר חֲסִדוֹ-שְׁלוֹם,
הוּא פּוֹגֵם וּמְבַטֵּל חֲסִדוֹ-שְׁלוֹם, אֶת הַזְּכָרוֹן 'בְּנ"ל.

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת א. כב): "וַיְצַו פְּרַעֲה וְכו' כָּל הַבֶּן הַיְלֹוֹד
הַיְאֲרָה תִּשְׁלִיכֵהוּ" - "הַיְאֲרָה" דִּיקָא, כִּי "יְאֹוֹר
מִצְרַיִם, זֶה פִּישׁוֹן" (רש"י בְּרַאשִׁית ב. יא), הֵינּוּ בְּחִינַת:
"פִּי שׁוֹנֶה הַלְכוֹת" (זֶהֱרַ בְּרַאשִׁית כו: תְּקוּנַיִת-זֶהֱרַ פַּח. -
פִּישׁוֹן הוּא נוֹטְרִיקוֹן פִּי שׁוֹנֶה), שֶׁשֵּׁם שׁוֹרָה ה'בַּח-
הַמְדָּמָה' (עֵין בְּפָנִים).

הֵינּוּ: שֶׁרָצָה לְפָגֵם הַזְּכָרוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בֶּן זָכָר',
עַל-יְדֵי ה'בַּח-הַמְדָּמָה, הַשׁוֹרָה עַל "פִּי שׁוֹנֶה הַלְכוֹת".

"וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא" (שְׁמוֹת ב. ב)

"בְּשִׁעָה שְׁנוֹלֵד מִשָּׁה, נִתְמַלֵּא כָּל הַבֵּית בְּלוֹ אוֹרָה, כְּתִיב הַכָּא: 'וַתֵּרָא
אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, וּכְתִיב הַתָּם (בְּרַאשִׁית א. ד): 'וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר
כִּי טוֹב"'. (רש"י; סוּטָה יב. שְׁמוֹת-דְּרָבָה א. כ)

"טוֹב זֶה מִשָּׁה, שְׁנֵאמַר: 'וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב"'. (שְׁמוֹת-דְּרָבָה יח. ג)
"אוֹר שֶׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, גָּזַז לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד-לְבָא, שְׁנֵאמַר
(בְּרַאשִׁית א. ד): 'וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, וְאֵין טוֹב אֶלָּא צַדִּיקִים,
שְׁנֵאמַר (ישעיה ג. י): 'אִמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב"'. (חֲגִיגָה יג: בְּרַאשִׁית דְּרָבָה יב. ו)

כה. ח"א נג, א-ב-ג - יֵשׁ פְּנִימֵי-דְּקַדְשָׁה,
'אֲנַפְיִן-נְהוּרִין', בְּחִינַת 'חַיִּים', בְּחִינַת 'שְׂמַחָה', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים טז, יא): "שִׁבְעַת שְׂמַחוֹת אֶת פְּנִיךָ".
וְיֵשׁ פְּנִימֵי דְסִטְרָא-אַחְרָא, 'אֲנַפְיִן חֲשׁוּכִין', מְרַהֵר
שְׁחוּרָה, עֲבוּדַת-אֱלִילִים.

וְאֵלוֹ הַנוֹפְלִים בְּתַאוּת-מְמוֹן, וְאֵינָם מְאֲמִינִים
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָכוֹל לְפָרַגַם הָאָדָם בְּסָבָה קְלָה,
וְרוֹדְפִים אַחַר פְּרִנְסָתָם בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת, וְהֵם "אוֹכְלֵי
לֶחֶם בְּעַצְבוֹן" (עַל-פִּי תְהִלִּים קכז, ב: "אֹכְלֵי לֶחֶם הַעֲצָבִים"),

כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית ג. יז): "בְּעַצְבוֹן תֹּאכְלֵנָה".
וְעַצְבוֹת הוּא 'מְרַהֵר-שְׁחוּרָה' - אֵלוֹ בְּנֵי-אָדָם נִקְשָׁרִים
בְּפָנִים דְּסִטְרָא-אַחְרָא, אֱלֹקִים אַחֲרִים, 'חֲשׁוּד',
'מִיתָה'.

וְדַע: שְׁעַל-יְדֵי 'תְּקוּן-בְּרִית-קַדְשׁ' - נִצּוֹל מ'פְּנִימֵי-
דְּסִטְרָא-אַחְרָא, 'תַּאוּת-מְמוֹן', 'מְרַהֵר-שְׁחוּרָה', דְּאֵגַת
הַפְּרִנְסָה, "בְּעַצְבוֹן תֹּאכְלֵנָה".

כִּי 'בְּרִית' הוּא בְּחִינַת 'מְלַח', הַמְּמַתִּיק מְרִירוֹת
וְעַצְבוֹן הַפְּרִנְסָה, כְּמוֹכָא בְּזֶהֱרַ (וַיְחִי רמ"א): "אֶלְמֵלֵא
מְלַחָא, לָא הוּי עַלְמָא יְכַלִּי לְמַסְבַּל מְרִירוֹתָא".
וְזֶהוּ (בַּמְדָּבָר יח, יט): "בְּרִית מְלַח עוֹלָם הוּא".

וְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק, כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְגַרְשׁ
אוֹיְבָיו - מִפִּיל הָאוֹיֵב בְּתַאוּת-מְמוֹן, כִּי "צַדִּיק הוּא
בְּרִית עוֹלָם" (תְּקוּנַיִת-זֶהֱרַ פ.ה).

וּבְשִׁבִיל זֶה: זְבוּלוֹן שֶׁהִיָּה אוֹהֵב לְיִשְׁשַׁכָּר' - נֵאמַר בּו
(דְּבָרִים לג, יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן". 'שְׂמַח, הַפֶּךְ 'בְּעַצְבוֹן',
"שִׁבְעַת שְׂמַחוֹת אֶת פְּנִיךָ", 'תְּקוּן תַּאוּת-מְמוֹן'.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַכּוֹת ח.): "מְצָא אוֹ מוֹצָא" - כִּי ה'פְּרִנְסָה'
הוּא בְּחִינַת 'אֲשָׁה', כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ חַז"ל (סְנֵהֲדָרִיו פ.א):
"הַיּוֹרֵד לְפְרִנְסַת חֲבֵרוֹ, כְּאֵלוֹ בָּא עַל אֲשֶׁתּוֹ".
ו'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא 'בְּעַצְבוֹן', הִיא בְּחִינַת: "מוֹצָא אֲנִי מִר
מְמוֹת אֶת הָאֲשָׁה".

וְעַל-כֵּן לְהַפֶּךְ ב'פְּרִנְסָה-דְּקַדְשָׁה' כְּתִיב (מִשְׁלֵי יח, כב):
"מְצָא אֲשָׁה מְצָא טוֹב". 'טוֹב, בְּחִינַת 'צַדִּיק', בְּחִינַת
"בְּרִית מְלַח", "שְׂמַחְתִּיק מְרִירוֹתָא דְעַלְמָא" (זֶהֱרַ
שָׁם), הֵינּוּ: 'תַּאוּת וְעַצְבוֹן הַפְּרִנְסָה'.

ו'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת: "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצַאֲתָךְ" -
הוּא בְּחִינַת: "מְצָא אֲשָׁה מְצָא טוֹב", ו'אֵין טוֹב
אֶלָּא צַדִּיק" (יִמָּא ל.ח), הֵינּוּ 'בְּרִית', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(ישעיה ג. י): "אִמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב". וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת ב. ב): "וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא", "שְׁנוֹלֵד
מְהוּל" (שְׁמוֹת-דְּרָבָה א. כ). ו'אֵין טוֹב אֶלָּא אוֹר" (שָׁם),
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית א. ד): "וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר
כִּי טוֹב" - זֶה בְּחִינַת (ישעיה ס. ב): "וְעַל-יְדֵי יִזְרַח ה'",
בְּחִינַת 'זִרְיַחַת אוֹר-הַפְּנִימִים'.

כו. ח"א לג, ה - "וְהָיָה יוֹם אֶחָד יוֹדַע לָהּ"
(זְכָרְיָה יד, ז), שְׂתִתְגַּלֶּה ה'אֱהָבָה' הַנִּקְרָא 'יוֹם', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים מב, ט): "יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדּוֹ".

הֵינּוּ: ה'תּוֹרַה-הַפְּנִימִיּוֹת' שֶׁהִיָּתָה אֲפוּנָה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית א. ד): "וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי

טוב", ואמרו רז"ל (חגיגה יב.): "פי טוב לגנוז" - פי אור-התורה הזאת, אין העולם כדאי להשתמש בה. וה' תורה נקרא טוב, שנאמר (משלי ד, ב): "פי לקח טוב נתתי לכם" (עבודה זרה יט): ונקרא אור, כמו שכתוב (משלי ו, כג): "ותורה אור".

ויש גם כן צדיקים שהם צפונים ומסתרים, שאין העולם כדאי להשתמש בהם. ו"צדיק נקרא טוב, כמו שכתוב (ישעיה ג, י): אמרו צדיק פי טוב" (יומא לח: חגיגה שם). ונקרא אור, כמו שכתוב (תהלים צז, יא): "אור זרוע לצדיק".

וכשיתגלו הצדיקים הצפונים, וה' תורה הצפונה - אזי יתגלה שלום רב בעולם - שיתחברו כל הפכים יחד, כמו שכתוב (ישעיה יא, ו): "וגר זאב עם כבש".

פי אז יתגלה האהבה שבדעת, הנקרא (זכריה יד, ז): "יום אחד יודע לה" - הינו: האהבה שבדעת. אשר הוא לא יום ולא לילה" (שם) - הינו: שהאהבה הזאת, היא למעלה מהזמן ולמעלה מהמדות.

כז. ח"א נד, ב - ה' הסתפקות' הוא בחינת (תהלים קד, ב): "עטה אור כשלמה", בחינת אור מלא.

פי ה' רשעים' שאין להם הסתפקות, בבחינת (משלי יג, כח): "ובטן רשעים תחסר" - אצלם: "מארת חסר" (בראשית א, יד - הקדמת-הזר א: יא, יב: זהר בראשית יט: לג: ועוד), בבחינת (שם ג, לג): "מארת ה' בבית רשע".

אבל ב' צדיקים' שיש להם הסתפקות, בבחינת (שם יג, כח): "צדיק אבל לשבע נפשו" - אצלם הוא אור מלא, בבחינת (בראשית א, ד): "וירא אלקים את האור פי טוב" - "אין טוב אלא צדיק, שנאמר (ישעיה ג, י): 'אמרו צדיק פי טוב'" (יומא לח: חגיגה יב).

"ותרד בת פרעה לרחץ על היאר" (שמות ב, ה)

כח. ח"א נה, א - אלו הנופלים בתאות-ממון, ואינם מאמינים שהקדוש-ברוך-הוא יכול לפרנס בסבה קלה, ורודפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות - הם נקשרים בפנים-דסטרא-אחרא, אלקים אחרים, 'חשד', 'מיתה' - פי כל עבודות-זרות' תחובים ב'ממון'.

והשכינה צוחת על אלו הנופלים בתאות-ממון, שהם 'עבודת-אלילים' כלולים מ'עבודות-זרות' של 'שבעים אמות'.

אבל אלו שמשאם-ומתנם באמונה - דבקים ב'אורי-הפנים-דקדשה', בחינת 'חיים'.

וזה (שבת לג: על בראשית לג, יח - אצל יעקב אבינו): "ויחן פני העיר", "מרחצאות תקן להם" - כמו שכתוב (שמות ב, ה): "ותרד בת פרעה לרחץ", ודרשו חז"ל (מגלה יג, סוטה יב): "לרחץ מגלולי בית אביה". - פי 'יעקב' הוא בחינת 'אמת', בחינת 'אורי-הפנים' - שתקן יעקב 'תאות-ממון'. וכשתקן 'תאות-ממון', נתתקן פגם 'עבודת-אלילים'.

[אולי אפשר לבאר על-פי דברי רבנו ז"ל בקטע הקדם (על הפסוק: 'ותרא אתו פי טוב הוא'): שעל-ידי שזכתה 'בת פרעה' לרחץ מה'עבודה-זרה' של 'תאות-ממון' - על-ידי-זוהו זכתה למצא ה'אור פי טוב' שהוא 'משה רבנו', ולגדל אותו וכו'; וכן להפך: שעל-ידי שהתחיל לזרח האור פי טוב של 'משה רבנו' - זכתה על-ידי-זוהו לרחץ מ'תאות-ממון' - עין לעיל.

וב'זהר' שלח (סד): "בהיכלא חדא אית בתייה בת פרעה, וכמה רבוא ואלפי נשין זכין בהדה, וכל חדא וחדא מנייהו, דוכתיין דנהורין ועדוניו, בלא דחקא כלל אית לה. תלת זמנין בכל יומא כרוזי אכריזו: "הא דיוקנא דמשה נביאה מהימנא אתי!" - ובתייה נפקת לאתר דפרגודא חדא דאית לה, וחמאת דיוקנא דמשה, וסגידת לגביה, ואמרה: "זכאה הולקי דרביתי נהירו דא!" - ודא איהו ענונין דילה, יתיר מבלהו".

וב'שער-הפסוקים' להאר"ל (ישעיה): "בתייה בת פרעה, היא נשמה קדושה שעשוקה הקלפות וכו', והנה על-ידי הצדקה שעשתה עם משה, זכתה להתבונן ולפגס בקדשה, ולהתגור. ונטהרה ונרחצה מאלו הקלפות והגלולים, שננטאה על-ידי פרעה אביה בגלולי קלפת נוגה, ויצתה משם" וכו'.

וב'ספר-הלקוטים' להאר"ל (בהעלותך פ"א): "וזה סוד מה שנאמר (שמות ב, ב): "ותרא אתו פי טוב הוא" - פרוש: פי בתייה בת פרעה ראתה והביטה והבינה גם-כן: ש'משה רבנו' על-ידי-השלום היה מצד הטוב".

"והנה נער בכה ותחמל עליו" (שמות ב, ו)

כט. שיחות-הר"ן פז - לפי בחינת ה'מים' נוראים, ראוי שיהיה לנו 'אתרוג נאה'. פי אמרי אנשי: 'כל נער יש לו אשה נאה' (עין הענין בפנים). וה'אתרוג' הוא בחינת 'אשה', כמו שכתוב בזהר (תקוני-זוהר נו): 'שה'אתרוג' הוא בחינת (שיר-השירים ד): "כלל יפה רעייתי ומום אין בה".

וב'מים-נוראים', ישראל הם בבחינת 'נער', פי אזי הם בבחינת: "והנה נער בוכה" (שמות ב, ו) - "מינד

וַתַּחַמַּל עָלָיו (שם - תקוני-ז'הר כו:). וְעַל־כֵּן רָאוּ שִׁיחִיה לְיִשְׂרָאֵל אֶת־רוּג נָאֹה. וְמִי שְׂבוּכָה בְּיֹתֵר, וְנִכְנַס בְּיֹתֵר בְּבַחֲיֵנַת **נָעַר בּוֹכָה**, רָאוּ שִׁיחִיה לוֹ אֶת־רוּג נָאֹה בְּיֹתֵר.

וְזֶה בַּחֲיֵנַת **סִפְּהָ**: **"כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ"** (הושע יא, א). **"אַהֲבָה"** זֶה בַּחֲיֵנַת **יָמִין**, בַּחֲיֵנַת **חֲבוּק יָד** יָמִין, בַּחֲיֵנַת **סִפְּהָ**. וְזֶה נַעֲשָׂה עַל־יַד הַבְּכִיָּה שְׂבוּכִין בְּיָמִים־נֹרְאִים, בַּחֲיֵנַת **נָעַר יִשְׂרָאֵל**, בַּחֲיֵנַת **"נָעַר בּוֹכָה"** כִּנ"ל.

"וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם" (שמות ב, יא)

ל. ח"ב כז - מי שהוא פֶּרְנָס־הַדֵּשׁ או מְנַהֵיג, שְׂקוּרִין רֹגְרִיר, וְהוּא מְנַהֵיג בְּכַשְׂרוֹת וּבִישָׁר, וְרוֹאֵה וּמְסַתְּפֵל לְהַטִּיל הַמַּשְׂאוּי עַל כָּל אֶחָד פְּרָאוּי לוֹ, לְהַכְפִּיד עַל זֶה וּלְהַקְל עַל זֶה פְּרָאוּי - עַל־יַד־יָזָה מְבַטֵּל הָאַרְבַּע מְדוּת־רְעוּת, דְּהֵינּוּ: עֲבוּדָה־זָרָה, וְגִלּוּי־עֲרִיזוֹת, וְשִׁפְכוֹת־דָּמִים, וְלִשְׁוֹן־הַרְעִי.

וַאֲיֵתָא (וַיִּקְרָא־רַבָּה לז, ב): **"שֶׁבַשְׁבִּיל שְׂרָאָה מֹשֶׁה בְּסִבְלוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב** (שמות ב, יא): **וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם, דְּהֵינּוּ: שִׁנְתָן לֵב עַל סִבְלוֹתָם שֶׁהָיוּ מְכַפִּידִין עֲלֵיהֶם, וְהַעֲבוּדָה הַשִּׁיף לְאִישׁ נָתַנו עַל אִשָּׁה, וְכֵן לְהַפְּדָה. וְהָיָה מֹשֶׁה מְסַתְּפֵל עַל זֶה, וְהַפְּדָה הַדְּבַר וְנָתַן עַל כָּל אֶחָד הָעֲבוּדָה הַרְאוּי לוֹ, מַה שְׂרָאוּי לְאִישׁ וְכוּ'. וְאָמַר לוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ: שֶׁעַל־יַד־יָזָה תִּזְכָּה לְהַתִּיר נֹדֵד שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ גַם־כֵּן (במדבר ל, יז): **'בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְכוּ'.****

נִמְצָא: שֶׁעַל־יַד־י שִׁמְסַתְּפֵלִין לְהַעֲרִיף כָּל אֶחָד פְּרָאוּי, עַל־יַד־יָזָה זֹכִיךְ לְהַתְּרַת נְדָרִים, וְעַל־יַד־יָזָה נִצּוּלִין מֵאַרְבַּע מְדוּת' הַנ"ל. (ענין הַנ"ל שֶׁל "וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם" וְכוּ', נִמְצָא גַם בְּשִׁמּוֹת־רַבָּה' א, כז; סוֹטָה יא:).

"וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה עַל הַבְּאֵר" (שמות ב, טו)

לא. ח"א נח, א-ב - מֹשֶׁה הָיָה נִשְׁמָתוֹ כְּלוּל מִשְׁלֹשָׁה אָבוֹת, וְהָיָה לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו הַשְּׁלֹשָׁה הַשְּׁפָעוֹת: (א) **'בְּאֵר'**. (ב) **וַעֲנֵן**. (ג) **וַמָּן**. כִּי **"כָּלֶם** [כָּל הַשְּׁלֹשָׁה הַשְּׁפָעוֹת] חָזְרוּ בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה" (תענית ט).

(א) **"בְּאֵר מַיִם חַיִּים"** (בְּרַאשִׁית כו, יט) - זֶה בַּחֲיֵנַת **אֲבָרְהָם, מִיָּמֵי הַחֶסֶד**. וְ"אֲבָרְהָם הִתְחִיל לְחַפֵּר בְּאֵרוֹת" (שם כא, כה; כו, טוֹרִיח).

(ב) **וַעֲנֵן** - זֶה בַּחֲיֵנַת **'צַחֲקָה, בַּחֲיֵנַת "חֲשָׁד עֲנֵן וְעַרְפֵּל"** (דְּבָרִים ד, יא), בַּחֲיֵנַת (בְּרַאשִׁית כז, א): **"וַתַּכְּהִיף עֵינָיו מֵרֵאֶת"**.

(ג) **וַמָּן** - זֶה בַּחֲיֵנַת **'עֵקֶב, בַּחֲיֵנַת (תְּהִלִּים עח, עא): "לְרַעוֹת בַּיַּעֲקֹב עִמּוֹ"**.

וַיִּמְשָׁה שֶׁהָיָה כְּלוּל מֵאָבוֹת - נֶאֱמַר בּוֹ (שְׁמוֹת ב, טז): **"וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה עַל הַבְּאֵר"**, וְכַתִּיב בָּהּ (שם כד, יח): **"וַיָּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן"**, וְכַתִּיב בָּהּ (שם טז, טז): **"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֱלֹהִים, הוּא הַלֶּחֶם"**. **"הוּא דִּיקָא, קָאִי עַל מֹשֶׁה בַּעֲצֻמוֹ - שְׂבִזְכוֹתוֹ אֲכָלוּ הַמָּן"**.

"וַלְכַהֵן מִדִּין שִׁבַע בְּנוֹת וְגו'. וַיִּתֵּן אֶת צַפְרָה בְּתוֹ לְמֹשֶׁה" (שמות ב, טז-כא)

לב. ח"ב ע - כָּל מִי שֶׁגָּדוֹל יוֹתֵר, צָרִיף לְבַקֵּשׁ מִבְּקָשׁוֹ בְּרַחוּק מְקוֹם יוֹתֵר. כְּמוֹ שֶׁאֲנִי רֹאֲיִן: שֶׁהַצּוֹמֵחַ, חֵיוֹתוֹ וּמִבְּקָשׁוֹ סְמוּךְ לוֹ מִיָּד, כִּי הוּא צוֹמֵחַ מִן הָאָרֶץ בְּסְמוּךְ לוֹ מִמֶּשֶׁ. וְבַהֲמָה, מִבְּקָשָׁה סְמוּךְ לָהּ גַם־כֵּן עַל הָאָרֶץ, אֲךָ הוּא בְּרַחוּק יוֹתֵר קִצַּת מִן הַצּוֹמֵחַ - כִּי הַבְּהֵמָה גְּדוּלָּה בְּמַעֲלָה מִן הַצּוֹמֵחַ. אֲבָל בְּנֶאֱדָם, צָרִיף לְבַקֵּשׁ מִבְּקָשׁוֹ בְּרַחוּק יוֹתֵר מִן הַבְּהֵמָה.

וְעַל־כֵּן מֹשֶׁה רַבְּנוּ עַל־יֹד־הַשְּׁלוֹם שֶׁהָיָה גְּדוּל כְּמַעֲלָה מְאֹד - הָיָה צָרִיף לְבַקֵּשׁ מִבְּקָשׁוֹ בְּרַחוּק מְקוֹם בְּיֹתֵר - וְעַל־כֵּן הָצִרְף לְבַקֵּשׁ לוֹ אִשָּׁה מִמִּדְּיָן, כִּי מִבְּקָשׁוֹ הָיָה רַחוּק, מַחֲמַת גְּדֻלָּתוֹ.

לג. ח"י-מוהר"ן רד - לִיל־שַׁבַּת פְּרֻשַׁת חֻקַּת וּבְלֻקָּה, י"ב תַּמּוּז תַּק"ע - סִפֵּר עַל הַשְּׁלַחֵן מַעֲנִינֵיו. וְתַמָּה עַל־עֲצֻמוֹ: עַל שֶׁעוֹשָׂה תְּמִיד, דְּבָרִים מְשֻׁנִּים וְנִפְלְאִים מְדַעַת בְּנֵי־אָדָם!

עַל אֲשֶׁר הוּא תְּמִיד נַעֲיֹנֵד מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, וְמָה הָיָה חֶסֶד לוֹ בְּמַעֲדוֹעֵדוֹעֵדוֹקָע, הָיָה רָאוּי לוֹ לִישֵׁב שָׁם תְּמִיד - כִּי שָׁם הָיָה יוֹשֵׁב בְּשִׁלּוּה וְהַשְּׁקֵט. וְהוּא לֹא רָצָה לִישֵׁב בְּשִׁלּוּה, וְנָסַע מִשָּׁם וְקָבַע דִּירְתוֹ בְּזִלְאֵטִיפְאֵלִיעַ, וְהָיָה לוֹ שָׁם מַחֲלָקַת גְּדוּל וְיִסּוּרִים גְּדוּלִים מְאֹד, וְנָסַע מִשָּׁם וְקָבַע דִּירְתוֹ בְּבִרְסֵלְב. אַחֲרֵי־כֵן בָּזָה הַקּוֹץ נָסַע מִבְּרִסְלֵב וְקָבַע דִּירְתוֹ בְּאוּמִין.

וְעַל־כֵּל־פְּנִיָּם, מֵאַחַר שֶׁבֵּא לְאוּמִין, הָיָה רָאוּי לוֹ לְבַחֵר דִּירְתוֹ אֲצֵל אִישׁ הַגּוֹן, וְהוּא בָּחַר לוֹ אֲכַסְנִיָּא שָׁם וְכוּ'.

והיה קורא תמה על-עצמו, על שעושה דברים משנים ונפלאים כאלה וכו'!

עניתי ואמרתי לו: "הלוא מפני מה נשא משה אשה מבנות יתרו דיקא!" - וכונתי היה פשוט: כי כך הוא מנהגי השם-יתברך, לחבר שני הפכים, כמו 'משה רבנו' עליו השלום הצריך להתחבר ולהתחתן עם 'יתרו' דיקא, שהיה וכו', כמו-כן הוא מברך להתחבר עם אנשים כאלה וכו', והבן.

אחר כך ענה ואמר להעולם שישובו על השלחן: "השמעתם מה שהקשה, הלוא הקשה קשיא גדולה!"

ענה ואמר: "אין אתם ראויים כלל לעדות!"

ולא הבננו מה ענין העדות.

ואמר: "שיהיה לזכרון כי יאמר על-זה תרוץ! - אך לעת-עתה היה צריך לקח אתכם לעדות! - אך" וכו'! - ואמר: "הלוא בלא-זה אי-אפשר לכתב עכשו, אך מסתמא תזכרו זאת!"

גם בשבת בבקר ספר עוד מזה מענין הקשיא הנ"ל, וחזר ואמר: "שהקשיתי קשיא גדולה מאד!"

ואמר: "הידעת תרוץ!"

ואמרתי: "שאצלי אינו קשה כלל על 'משה רבנו' עליו השלום!"

ואמר: "אם-כן אתה מתרץ קשיא בקשיא אחרת!" ואמר: "שכונתי ענין מחשבתו - כי הוא הולך עם ענין זה כמה זמן שהוא מבקש ומתפלל לידע תרוץ על ענין זה, ועכשו הקשה הוא קשיא זו!" - כך אמר בפני העולם עלי.

"ואתם אינכם יודעים כלל הענין, רק בענין המחשבה זו, אני הולך זמן רב, וכבר התפללתי הרבה על-זה! - ולא בלבד התפללות שהכל מתפללים, הינו: שחרית מנחה וערבית, רק חוץ מזה כמה וכמה תפללות התפללתי על-זה, פי הייתי רוצה שיודיעו לי ענין זה מן השמים, דהינו: שאשמע קול ודבור מן השמים להשיבני על ענין זה!"

"אבל על-ידי בני-אדם, אינו רוצה שישיבו לו!"

אחר-כך הניח והקל בקשתו, ובקש על-כל-פנים: "שיודיעו לו על-ידי שליח!"

אחר-כך בקש: "שעל-כל-פנים יודיעו לו על-ידי חיות ועופות! - אבל על-ידי בני-אדם אינו רוצה!" "ועדין לא הודיעו לו!"

ואמר לנו: "אתם אנשים קטנים במעלה מאד, ואין לי עם מי לדבר! - אך אתי-על-פי-כן אתי-על-פי דאיהו לא חזי מזלה חזי!" (מגלה ג. סנהדרין ד.)

אחר-כך אמר: "אני מקבל לעדים את" וכו'! - ואמר בלשון-אשכנז: "איך באגרים מיד מיט אייערע!" [אני פורש בשלום...], ולא סיים.

ונראה הפונה שלו היתה: "עם הנשמות שלנו!"

וכיוצא בדברים אלו דבר עוד מזה הרבה על השלחן בליל-שבת וביום-שבת, והפליג מאד בענין הקשיא הנ"ל, והדברים סתומים והתומים.

לד. ספר-המדות, טהרה ח"ב א - אשה פשרה, מטהרת הבית מצרעת. [הרב מטשעהרין ז"ל ציין למדרש' (שמות-רבה א, לב): "ולמה נקרא שמה צפור? - שטהרה הבית בצפור". (ב'מתנות-כהנה: "כדם הצפור המטהר את המצרע").]

"ויזעקו, ותעל שועתם אל האלקים מן העבדה"
(שמות ב, כג)

לה. ח"א כ, י - "וירעו לנו המצרים ונצעק אל ה' אלקינו וישלח מלאך" (במדבר כ, טו-טז), **"זה משה"** (ויקרא-רבה א, א; במדבר-רבה טז, א; ועוד), בחינת 'דעת'. "ויזעקו" - כי "גלות-מצרים היה על פגם-הברית" (שער-הפנות פסח א), כי 'פגם-הברית' הוא 'פגם-הדעת' וכו', וה'קול' מעורר ה'דעת, בבחינת "הקול מעורר הפונה" (של"ה הקדוש), ובשביל זה: "ונצעק" וכו' וישמע את קולנו", וה'קול' מעורר ה'דעת. "וישלח מלאך" - "זה משה", בחינת 'דעת'. ועל-ידי 'התגלות-הדעת' בתקונו, אז: "ויזעקו" וכו'.

ובשביל זה אומרים ה'הגדה' ב'קול-רם' - כי ה'גאולה' היתה על-ידי 'קול', בבחינת (דברים כו, ז): "וישמע את קולנו".

ובשביל זה נקראת בשם 'הגדה' - להורות על 'תקון-הברית', בבחינת (דברים ז, יג): "ויגד לכם את בריתו".

לו. ח"א ל, ו - לפעמים נופל חסו-ושלום המלכות-דקדשה, לגלות של ארבע-מלכויות. ומי יכול לסבל את קול הצעקה והזעקה הגדולה,

בְּשֹׁנֹפֶל בְּחֵינֹת הַמְּלָכוֹת בִּינִיהֶם חֲסִי וְשָׁלוֹם,
בְּבַחֲיִנֹת (קהלת ט, יז): **"זַעֲקַת מוֹשֵׁל בַּפְּסִילִים"** -
דְּהִינֹ: הַזְּעָקָה בְּשֹׁנֹפֶל הַמְּמַשְׁלָה, בְּחֵינֹת
הַמְּלָכוֹת - בֵּין הַפְּסִילִים.

וְגַם יֵשׁ עוֹד צְעָקָה גְּדוּלָה מִזֶּה - דְּהִינֹ: **שֵׁה־שִׁם**
יִתְבָּרַךְ בְּכִיכּוֹל בְּעַצְמוֹ שׂוֹאֵג, בְּבַחֲיִנֹת (ירמיה כה, ל):
"שׂוֹאֵג יִשְׂאֵג עַל נְוֹהוּ" - **"עַל נְוֹה דִּילָה"** (זהר אהרי
עד), שֶׁהוּא בְּחֵינֹת הַמְּלָכוֹת, שְׁנוֹפֶל בְּגָלִיּוֹת שֶׁל
אַרְבַּע מְלָכוֹת.

"וּמֹשֶׁה הָיָה רַעַה" (שְׁמוֹת ג, א)

לֹא. ח"ב ה, רז - עַל־יַדִּי הַנְּאֻוָּה שֶׁל
הַמְּנַהֲיֵי־הַדּוֹר שְׁמַתְנַאִים עַל הַדּוֹר בְּחַנֵּם -
מִגְּבִירִים תְּאֻוֹת־נְאֻוָּה בְּעוֹלָם.

שְׁעַל־יַדִּי **נְאֻוָּה** - מִתְגַּבֵּר **תְּאֻוֹת־נְאֻוָּה,** בְּחֵינֹת
ה'וֹתֶם דְּסִטְרָא־אַחְרָא, בְּחֵינֹת (ויקרא טו, ג):
"הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ מִזֹּבוּ".

וְעַל־יַדִּי חֲרַב הַנְּאֻוָּה דְּקַדְשָׁה - מִתְגַּבֵּרִים עַל
תְּאֻוֹת־נְאֻוָּה וְכוּ.

וְלִהְנַצֵּל מִזֶּה: הוּא עַל־יַדִּי הַמְּנַגֵּים שְׁבַדוֹר -
שֶׁהֵם מְנַגֵּים עַל־יָדוֹ וּמַצִּילִין אוֹתָנּוּ, כִּי הֵם מְבַנִּיעִין
זֹאת הַתְּאֻוָּה, בְּחֵינֹת ה'וֹתֶם דְּסִטְרָא־אַחְרָא
שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יַדִּי הַנְּאֻוָּה וְכוּ.

וְעַל־יַדִּיזָה נַעֲשֶׂה בְּחֵינֹת תְּפִלִּין, מַחֲיוֹן, בְּחֵינֹת
ה'וֹתֶם דְּקַדְשָׁה, בְּחֵינֹת (שיר השירים ח, ו): **"שִׁימְנֵי**
כַּחוֹתֶם עַל לְבָבְךָ כַּחוֹתֶם עַל זְרוּעֶיךָ".

כִּי עֵקֶר **תְּקוּן־הַמַּחֲיוֹן,** עַל־יַדִּי **שְׁבִירַת תְּאֻוֹת־**
נְאֻוָּה וְכוּ. כִּי הֵם מַעֲלִין לְחֹת הַגּוֹף מִבְּחֵינֹת
"הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ", וְעוֹשִׁין מִזֶּה **מַחֲיוֹן,** בְּחֵינֹת
תְּפִלִּין, כִּי **תְּפִלִּין** הֵם הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחֲיוֹן.

וְזֶה בְּחֵינֹת (שְׁמוֹת ג, א): **"וּמֹשֶׁה הָיָה רַעַה" - מֹשֶׁה**
הוּא הַדְּעַת, בְּחֵינֹת **מַחֲיוֹן, תְּפִלִּין,** הוּא **רֹעֵה**
דְּקַדְשָׁה, הַפֶּךָ (מְשַׁלֵּי כט, ג): **"רַעַה זֹנוֹת".**

וְזֶה בְּחֵינֹת **שְׁבַעֲהָ רוּעִים דְּקַדְשָׁה,** בְּחֵינֹת: **"מֹשֶׁה**
הָיָה רוּעֵה," בְּחֵינֹת **תְּפִלִּין, שִׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה**
רְאשִׁים, שִׁין שֶׁל אַרְבַּעֲהָ רְאשִׁים (מְנַחֹת לָה.
וּבְתוֹסְפוֹת; זֶהר פְּנִיחָס רַנֵּד: תְּקוּנֵי־זֶהר ט).

"וַיֵּרָא מִלְּאֵךְ ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אִשׁ מִתּוֹךְ הַסֶּנֶה" (שְׁמוֹת ג, ב)

לָח. ח"א ל, א-ב-ג - הַשְּׂגוֹת־אֲלֻקוֹת אִי
אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, כִּי־אֵם עַל־יַדִּי אֶצְמָצוּמִים רַבִּים,
מַעֲלָה לְעֹלֹל, מ'שְׁכַל־הַעֲלִיּוֹן ל'שְׁכַל־תְּחַתּוֹן.

וְצָרִיךְ כָּל־אֶחָד לְבַקֵּשׁ מְאֹד מְלַמֵּד הַגּוֹן בְּזֶה,
שְׁיֻכַּל לְהַסְבִּיר וּלְהַבִּין אוֹתוֹ שְׁכַל עֲלִיּוֹן וְגְדוּל
בְּזֶה, דְּהִינֹ: הַשְּׂגוֹת־אֲלֻקוֹת! - כִּי צָרִיךְ לָזֶה יָרְבִי
גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, שְׁיֻכַּל לְהַסְבִּיר 'שְׁכַל־גְּדוּל' בְּזֶה, עַל־
יָדֵי ה'שְׁכַל־תְּחַתּוֹן, כְּדִי שְׁיֻכַּלוּ הַקְּטַנִּים לְהַבִּינוּ.

וְכָל מַה שֶׁהוּא קָטָן בְּיוֹתֵר וּמְרַחֵק בְּיוֹתֵר מִהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, הוּא צָרִיךְ רַבִּי גְּדוּל בְּיוֹתֵר - **כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ**
בַּעַת שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְרַגָּה קְטַנָּה מְאֹד, דְּהִינֹ
בְּמַצְרִים, שֶׁהָיוּ מְשַׁקְעִים בְּמ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה,
הָיוּ צָרִיכִים רַבִּי גְּדוּל וּמְלַמֵּד גְּדוּל וְנוֹרָא מְאֹד,
דְּהִינֹ: מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עַל־יַדִּי־הַשָּׁלוֹם.

וְזֶה בְּחֵינֹת **שְׁעָרוֹת** וְכוּ. וְזֶה בְּחֵינֹת (תְּקוּנֵי־זֶהר קכב).
"שְׁעָרָא אַכְמָא," בְּחֵינֹת (שִׁיר־הַשִּׁירִים א, ה): **"שְׁחֹרָה**
אֲנִי וְנְאֻוָּה" - כִּי ה'שְׁחֹרָתוֹ מְקַבֵּץ הַרְּאוֹת וּמְצַמֵּם
אוֹתוֹ, כְּדִי לְרְאוֹת הַיֵּטִב. כֵּן ה'שְׁכַל־תְּחַתּוֹן, הוּא
בְּחֵינֹת 'שְׁחֹרָתוֹ, שְׁמַצְמֵם בּוֹ נְאֻוָּה וַיְפִי שְׁב'שְׁכַל־
הַעֲלִיּוֹן.

וְזֶה בְּחֵינֹת (בְּבֵא־בְתָרָא טז: קמא): **"בַּת הַיְתָה לוֹ**
לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, וּבְכָל שְׁמָה" - 'בַּת' זֶה בְּחֵינֹת
'בַּת־עֵינַי, דְּהִינֹ ה'שְׁחַר־שְׁבַעֲיוֹן, בְּחֵינֹת 'שְׁחֹרָתוֹ
הַנִּל, שְׁמַצְמֵם וּמְגַבִּיל וְכוּלָּל בְּעַצְמוֹ כָּל הַדְּבָרִים
הַגְּדוּלִים הַעוֹמְדִים לְנִגְדוֹ. כְּגוֹן: 'הַר גְּדוּל' בְּשַׁעוֹמֵד
לְפָנָי ה'בַּת־עֵינַי שֶׁהוּא ה'שְׁחַר שְׁבַעֲיוֹן, אֲזִי נִגְבַּל כָּל
הַהַר בְּתוֹךְ ה'בַּת־עֵינַי שְׂרׁוּאָה אוֹתוֹ.

כִּי ה'שְׁחֹרָתוֹ־שְׁבַעֲיוֹן, מְצַמֵּם כָּל הַדְּבָרִים הַגְּדוּלִים,
וְנִכְלָלִין וְנִרְאִין בְּתוֹכּוֹ, וְעַל־יַדִּיזָה רוֹאִין וּמְשַׁיְגִין
הַדְּבָר שְׂרׁוּאִין. כְּמוֹ־כֵן זֶה ה'שְׁכַל־תְּחַתּוֹן, מְצַמֵּם
וּמְגַבִּיל ה'שְׁכַל־הַגְּדוּל־הַעֲלִיּוֹן, וְנִכְלָל בְּתוֹכּוֹ - וְעַל־
יַדִּיזָה רוֹאִין וּמְבַנִּים וּמְשַׁיְגִים ה'שְׁכַל־הַעֲלִיּוֹן
הַגְּדוּל כְּנ"ל.

וְזֶה בְּחֵינֹת (שְׁמוֹת ג, ב): **"וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּלַבַּת אִשׁ"**
- שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ רָצָה לְהַלְבִּישׁ לוֹ הַשְּׂגוֹת־אֲלֻקוֹתוֹ,
וְהַלְבִּישׁ לוֹ בְּבַחֲיֹת 'בַּת־עֵינַי הַנִּל. [ב'תְּקוּנֵי־זֶהר' (כב):
"בְּלַבַּת אִשׁ דָּא בַּת־עֵינַי".

וְזֶה בְּחֵינֹת (בְּבֵא־בְתָרָא קמא): **"בַּת תְּחַלָּה, סִימָן יָפָה**
לְבָנִים". "בַּת תְּחַלָּה" - זֶה בְּחֵינֹת ה'שְׁכַל־
הַתְּחַתּוֹן, שֶׁהוּא 'תְּחַלָּה וְהַקְּדָמָה ל'שְׁכַל־
הַעֲלִיּוֹן. "סִימָן יָפָה לְבָנִים" - שְׁעַל־יָדוֹ מְשַׁיְגִין
ה'שְׁכַל־הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחֵינֹת 'בָּנִים וְכוּ.

וְזֶהוּ: **"סִימָן יָפָה" - שְׁבוּ מ'מִסְמָן וּמְגַבֵּל ה'שְׁכַל־**
הַעֲלִיּוֹן.

לט. ח"א נט, א - מי שמשתדל תמיד לקרב בני-אדם לעבודת השם-יתברך, צריך לשמר עצמו: שלא יתאחזו בו הקלפות והרע של אלו בני-אדם וכו'.

פי זה האיש המשתדל לקרב ולעשות נפשות - הוא בונה בחינת 'היכל-הקדש'.

'קדש' - זה בחינת (שעיה ד, א): "והנותר בירושלים קדוש יאמר לו". הינו: זה שבני-אדם נשארים דבוקים ב'יראה-שלמה' עלידו, אף-על-פי שיש כמה וכמה שנפלו מקדשתם, אף-על-פי-כן מאלו שנשארו ב'יראה-שלם, עלידי-זה: "קדוש יאמר לו".

ו'היכל' - זה בחינת ה'פבד' שנתפבד השם-יתברך וכו'. שעלידי שמקרבים עצמן לעבודת השם יתברך אלו הרחוקים, זהו פבדו יתברך שמו. וה'פבד' זהו בחינת 'היכל', בבחינת (תהלים כט, ט): "ובהיכלו פלו אמר פבד".

ו'היכל-הקדש' הזה - מושך עצמו תמיד לשרשו, הינו: ללב של עושהו, כי שם שרשו. כי מחמת הדברים שיצאו מעמק לבו של האיש-הפשר, נכנסו בלבם וחזרו להשם-יתברך.

ו'היכל-הקדש' הזה - שורה ומלביש הרוח-החינוכי שבלב האיש הפשר וכו'.

ומחמת ש'היכל' הנ"ל, נעשה מהנפשות אשר היו רחוקים עד הנה, ויש קלפות רבות השוכנים סביבם, ואפשר עכשו כשמלביש ה'היכל' את ה'לב' כנ"ל - אפשר שיתאחזו חסו-שלום ה'היצונים', ב'יצר מהשבות לבו" (בראשית ג, ה) של הפשר הזה.

והעצה על זה: שישמין מלאכי לבו, שהוא בחינת 'התלהבות הלב', ש'התלהבות' הוא בחינת 'מלאכים', בבחינת (שמות ג, ב): "וירא אליו מלאך ה' בלבת אש" - ו'אש' הזה שורה אותם.

ואז: גם 'היכל-הקדש' מקבל 'כח האש', ושורה את הקלפות גם מלהתאחזו בו, בבחינת (שם כד, יז): "וכבוד ה' כאש אכלת".

ו'אש-המלאך' הזה - נעשה מבחינת 'משפט' שאדם שופט את-עצמו וכו'.

"וירא ה' כי סר לראות, ויקרא אליו אלקים מתוך הסנה, ויאמר משה משה, ויאמר הנני" (שמות ג, ד)

מ. ח"ב ז, א-ב-ג-יא - מי שהוא רחמן, הוא יכול להיות מנהיג וכו'. ורחמן כזה הוא רק

'משה רבנו' - כי הוא היה מנהיג ישראל, והוא יהיה המנהיג לעתיד וכו'.

כי היה לו רחמנות באמת על ישראל, ומסר נפשו בשביל ישראל, והשליך נפשו מנגד, ולא היה חושש על עצמו כלל וכו' - כי הוא היה רחמן ומנהיג אמתי, והיה עוסק בשובו של עולם, שיהיה העולם מושב וממלא מבני-אדם, הינו בני דעה וכו'.

פי עקר ה'רחמנות' הוא: לרחם על "ישראל עם קדוש", להציאם מהמשאוי הפבד של עוונות - וזהו ה'רחמנות הגדול מכל מיני רחמנות. כי כל היסורים הקשים שבעולם, אינם נחשבים כלל כנגד המשאוי הפבד של עוונות חסו-שלום.

כי מי שיודע קדשת-ישראל מאין הם לקוחים, יודע רוחניות ודקות של ישראל - הוא יודע: "שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שיהיה להם כלל כלל לא!"

ועל-כן משה רבנו עליו-השלום - בכל-עת שנפלו ישראל באיזה עוון, היה מוסר-נפשו עליהם והתפלל בעדם - כגון ב'מרגלים' וכיוצא. כי ידע: שלפי קדשת-ישראל ודקותם, הם רחוקים מעוון, ואי אפשר להם לשא כלל המשא הפבד של עוון כנ"ל.

ובאמת: מהיכן באים לעוונות חסו-שלום?! - הוא רק עלידי שאין לו דעת! - כי "אין אדם עובר עברה, אלא-אם-כן נכנס בו רוח-שטות" (סוטה ג, א). וזהו ה'רחמנות הגדול' מן הכל, שצריכין לרחם עליו להכניס בו דעת וכו'.

ומשה רבנו בקש (במדבר יד, ט): "סלח נא!" על חטא ה'מרגלים' שגרמו חרבן בית-המקדש, (תענית כט, סוטה לה, סנהדרין קד), שבזה החטא והפגם תלויים כל העוונות, כי עלידי-זה הפגם נחרב הבית-המקדש.

ובזמן שבית-המקדש היה קיים, היינו נקיים מעוונות - כי "תמיד של שחר היה מכפר על עברות של לילה, ותמיד של בין-הערבים היה מכפר על עברות של יום" (במדבר רבה כא, כא; תנחומא פנחס יג).

כי ישראל "עם קדוש" (דברים ג, ו; יד, כ"א; כו, יט), לפי גדל רוחניותם ודקותם, אין יכולין לשא עליהם המשא של עון אפלו יום אחד. על-כן אנו צריכין ה'בית-המקדש', שיכפר עלינו בכל יום.

ומעת אשר הרב בית־מקדשנו - אין אנו יכולים לנקות עצמנו מן העוונות, כי אין מי שיכפר בעדנו.

ומשה־רבנו עליו־השלוש שידע כל זאת - על־כן מסר נפשו על ישראל, ובקש: "סלח נא לעון העם הזה" וכו', כי ידע שבזה החטא תלוי 'חרבן־הבית', שהוא בולל כל החטאים פנ"ל.

וכשזכה לפעל בקשתו - מזה נעשה בחינת (תהלים ל. א): "הנפת הבית", בחינת 'הנפה' - הפך 'חרבן־הבית'.

ומשה־רבנו זכה ל'סוד הנפה' - על־ידי שִׁמְסֵר־נפשו בשביל ישראל ונתן לבו עליהם להסתפל בצרתם, ועקר צרת ישראל הוא ה'משא של עונות' - פי הוא היה רחמן ומנהיג אמתו. ועל־כן בקש עליהם: "סלח נא". ועל־ידי־זה נעשה בחינת 'הנפה', בחינת: "הנפת הבית".

וזהו (תקוני־זהר כט.): "הנופה, הנוכ"ה" - הינו: "כ"ה בכסלו, 'כסליו' הוא אותיות (שמות ג. ד): "וירא יי פי סר לראות" - פי משה־רבנו נתן לבו להסתפל בצרתו של ישראל.

וזהו: "פי סר לראות", לשון "סר וזעה" (מלכים־א כ. מג. כא. ד). ועקר צרתו הוא המשא של עוונות חס ושלוש פנ"ל.

והשם־יתברך בשראה שהוא נותן לבו על־זה, קראו אליו (שמות ג. ד): "ויאמר: משה משה, ויאמר הנני" - "הנני לכהנה, הנני למלכות" (שמות־רבה ב. ו).

"הנני לכהנה" - זה בחינת "הנפת הבית", פי "משה שמש בשבעת ימי המלוואים, כמו שכתוב (תהלים צט. ו): 'משה ואהרן בכהניו'" (זבחים קב.).

גם 'בהן' הוא בחינת 'כלליות בן ותלמיד' (בחינת דרי מעלה ודרי מטה - בחינת איה מקום כבודו, ומלא כל הארץ כבודו) - פי ב'בהן' נאמר (ויקרא י. יא): "להורות את בני ישראל" - 'להורות' לשון 'הוראה', זה בחינת 'תלמיד'. גם 'להורות' לשון 'הריון', בחינת 'בן'.

"הנני למלכות" - זה בחינת 'מלכות', שעל־ידי נמשך ה'פרנסה' שבו נתגלה 'אורי־הפנים'. (עין בפנים).

"שיל נעליך מעל רגליך, פי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא" (שמות ג. ה)

מא. ח"ב פג - על־ידי 'תקוני־הברית' שהוא 'קשת' - יכול להוציא ה'חצים', שהיא ה'תפלה',

שהיא "ח"י ברכאן דצלותא - שהם תלת ווי"ן" (תקוני־זהר מא. מח.), בחינת 'חצים'.

ו'מקומם' ב'ברית', בבחינת (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו". 'אמונה' זה בחינת 'תפלה', בבחינת (שמות יז. יב): "ויהי ידיו אמונה".

ואז נעשה 'בן־חורין' - הינו: שפא ל'קדשת־שבת' שאסור במלאכה וכו'. - ו'קדשת־שבת', זה בחינת 'תכלית הידיעה', ו'תכלית הידיעה שלא נדע' (בחינת־עולם פי"ג).

ובשביל זה 'שבת' נקרא "תכלית שמים וארץ" (תפלת ערבית שבת). ו'תכלית' זה בחינת (קהלת ז. כג): "אמרתי אחכמה, והיא רחוקה ממני" - הינו: זה עקר החכמה: שישפיל שרחוק ממנו החכמה.

ו'תכלית הזה' - הוא עקר ה'מקום', הינו בחינת "מקומו של עולם" (בראשית־רבה סח, ט), שזה ה'תכלית', הוא המקיף את כל העולם שנברא ב'חכמה', כמו שכתוב (תהלים קד, כד): "כלם בחכמה עשית". - וזהו בחינת (ברכות ז): "הקובע 'מקום' לתפלתו" - פי זה עקר ה'מקום', בבחינת (שמות טז, כט): "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי".

ואז "פושט גופו המצרע שהוא ממשכא דהויא" (תקוני־זהר מח.), ולובש 'בגדי־שבת', הינו "גוף קדוש מגן־עדר" (שם) - פי 'המקום גורם', בבחינת (שמות ג. ה): "שיל נעליך מעל רגליך, פי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא".

ועל־שם ה'גוף־הקדוש' נקרא 'שבת', בבחינת (שם ד. ז): "והנה שבה פבשרו" - "שנרפא מצרעתו, ונתלבש בגוף קדוש מגן־עדר, הנקרא 'בשר', בחינת (בראשית ב. כג): 'בשר מבשרי'" (תקוני־זהר שם).

"ויאמר משה אל האלקים, מי אנני כי אלך אל פרעה" (שמות ג. יא)

מב. ח"א יח, ב - זה שהצדיק בורח מהשגרה והכבוד, ואינו רוצה להנהיג את העולם - בא מבחינת הסתרת פני השם, על־ידי 'מעוט אמונה' שיש בישראל. פי לפי רב הכפירה, חס ושלוש, פן הסתרת פני ה', ואין רוצה להנהיג אותם, וה'הסתרה' הזאת היא בחינת 'כעסו וחרון־אפו'.

וזהו כשהקטין משה את עצמו מלייך למצרים ולהיות מנהיג, אמר (שמות ג. יא): "מי

אנכי פי אלך אל פרעה, ושאר דבריו. פתוב (שם ה. יד): **"ויחר אף ה' במשה"**.

פרוש: זאת ההקטנה שלא רצה להיות מנהיג - זה מחמת שנשתלשל בו חרון-אף ה', כנ"ל.

אבל על-ידי הפרת הפעם ברחמנות - הינו: פשבא אדם לכלל פעם, לא יפעל בכעסו שום אכזריות, ואדרבא ימתיק הפעם ברחמנות - אז נמתק ה' חרון-אפו שיש בתוך הצדיקים על-ידי ה'רחמנות'.

ואז: ה'רחמנות' גובר עליהם, ומרחמים על העולם, ונתרצים בהנהגתו, ומקבלים על עצמן ה'שררה של ההנהגה. ובזאת ה'רחמנות, הם מנהיגים את העולם וכו'.

"וזה לך האות כי אנכי שלחתיך" (שמות ג, יב)

מג. ח"א נז, ו - ז'ה, בחינת ברית, בחינת (שמות ג, יב): **"וזה לך האות"** (תקוני-זהר עה: - אות ברית").

"ויאמר אלקים אל משה,

א-ה-י-ה אשר א-ה-י-ה" (שמות ג, יד)

מד. ח"א א - "ומחינן ליה באלותא דחקיק עליה א-ה-י-ה אשר א-ה-י-ה" (בבא-בתרא עג). הינו: שעקר הכנעתו של ה'יצר-הרע, הוא על-ידי **"התורה שהיא כלה שמותיו של הקדוש ברוך-הוא"** (זהר יתרו פז. אחרי עג). וְהַתּוֹרָה הַיָּא בְּחִינַת 'וַי"ו', כִּי "הַלּוּחֹת אֲרַבֵּן וַי"ו וְרַחֲבֵן וַי"ו" (בבא-בתרא יד.).

וזהו בחינת **"אלותא"** - דהינו 'מקלות', ד'חקיק עלה א-ה-י-ה" וכו', הינו 'שמות, בחינת ה'תורה' שהיא בחינת 'וַי"ו'.

וה'וַי"ו' הוא 'צורת מקל', והיא **"כלה שמותיו של השם-יתברך"** - הינו: שה'תורה-הקדושה' מכניע את ה'יצר-הרע' שרוצה לעשות את האדם משגע ממש חסוֹשֵׁלּוּם.

כִּי 'בעל-עברה' הוא 'משגע', כמו שאמרו רז"ל (סוטה ג): **"אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח-שטות"**. וכמו שהמשגעים צריכים להכותם ולשום עליהם 'שמות', פמו-כן ממש: ה'תורה' שעוסקין, הוא בחינת 'מקלות' ו'שמות', שבוה

מכין ומכניעין ה'יצר-הרע, ומגרשין מן האדם ה'שגעון' וה'רוח-שטות' שנקנס בו.

מה. ח"א ו, א-ב-ג - צריך כל אדם למעט בכבוד-עצמו' ולהרבות בכבוד-המקום' וכו', ואזי הוא זוכה לכבוד-אלקי' וכו'.

ואי-אפשר לזכות לכבוד' הזה - אלא על-ידי 'תשובה'. ועקר ה'תשובה': **פשישמע בזיונו ידם וישתק!** - כִּי **"לית כבוד בלא כ"ף"** (זהר פנחס רנה:). וה'כ"ף' הוא 'פתר' (זהר שם), בחינת **"א-ה-י-ה"**, בחינת 'תשובה', כִּי **"א-ה-י-ה, דא אנא זמין למהוי"** (זהר ויקרא יא. אחרי סה:).

הינו: 'קדם התשובה, עדין אין לו הויה, פאילו עדין לא נתהוה בעולם, כִּי "טוב לו שלא נברא משנברא" (ערובין ג). וכשבא לטהר עצמו ולעשות 'תשובה' - אז הוא בבחינת **"א-ה-י-ה"**, ה', הינו: שיהיה לו הויה בעולם, הינו: **"אנא זמין למהוי"**.

וזה בחינת 'פתר' - כִּי 'פתר' לשון 'המתנה', בחינת 'תשובה', כמו שאמרו חז"ל (יומא לח: לט.): **"הבא לטהר מסייעין לו. משל לאחד שבא לקנות אפרסמון, אומרים לו: המתן וכו'".** וזה בחינת 'פתר', כמו שכתוב (איוב לו, ב): **"פתר לי זעיר ואחור"**.

אבל 'קדם התשובה, אזי בחינת **"א-ה-י-ה"** בהסתרת פנים ממנו - כִּי עדין לא הכין את-עצמו למהוי בעולם. ו'הסתרת פני א-ה-י-ה' גימטריא 'ד"ם' וכו', הינו: **"שפיכות-דמים ובזיונות' וכו'.**

ותקון לזה: **שיהפך 'דם' ל'דם' - שיהיה מן "השומעים הרפתם ואינם משיבים"** (שבת פח: גיטין לו:), ולא ידקדק על בזיון כבודו וכו'.

יצריך לאחז תמיד ב'מדת התשובה, כִּי "מי יאמר זכיתי לפני, טהרתי מחטאתי" (משלי כ, ט), כִּי בשעה שאדם אומר: **"חטאתי, עויתי, פשעתי"** - אפלו זה אי-אפשר לומר בבר לבב בלי פניה וכו'.

נמצא: שצריך לעשות 'תשובה' על ה'תשובה הראשונה, הינו: על **"חטאתי, עויתי, פשעתי"** שאמר וכו'.

ואפלו אם יודע אדם בעצמו שעשה 'תשובה' שלמה - אף על-פי-כן צריך לעשות 'תשובה' על 'תשובה הראשונה'.

כי מתחלה בשעשה תשובה - עשה לפי השגתו. ואחר כך בודאי בשעושה תשובה, בודאי הוא מפיר ומשיג יותר את השם יתברך. נמצא: לפי השגתו שמשגיג עכשו - בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת 'גשמיות', נמצא: שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה, על שהתגשם את רוממות אלקותו.

וזה בחינת 'עולם הבא', שיהיה 'כלו שבת', הינו 'כלו תשובה' וכו' - כי עקר 'עולם הבא' הוא 'השגת אלקותו' וכו'. נמצא: בכליעת שישגיג השגה יתרה, אזי יעשו 'תשובה' על ההשגה הראשונה. [תפלה ב]

מו. לקוטי הלכות, ברפת הודאה ו, ענ-עג
- "דבר אחר: "אֵהִיָּה אֲשֶׁר אֵהִיָּה - במדת הרחמים בראתי העולם, ובמדת הרחמים אני מנהיגו, ובמדת הרחמים אני מחדשו. דבר אחר: אֵהִיָּה אֲשֶׁר אֵהִיָּה - במדת טוב בראתי העולם, ובמדת טוב אני מנהיגו, ואני עתיד לחדשו" (אותיות דרבי עקיבא, אותיות ה, ו; ילקוט ראובני, פרשת שמות).

כי בכל זה אנו צריכים לשמח עצמנו בכליעת ולהודות לשמו יתברך - א) על הנסים שכבר עשה עמנו. ב) ואשר הוא עושה עמנו עתה בכליעת, ובצר הוא מרחיב לנו וכו'. ג) ואשר הוא עתיד להיטיב עמנו לנצח, בכח הצדיקייאמת שאנו חוסים בהם.

הינו בחינת (ברפת המזון): "הוא הטיב, הוא מטיב, הוא יטיב" - שעל ידי זה עקר השמחה והדבקות בו יתברך, שהוא החיות והקיום וכו'.

וזה בחינת 'אֵהִיָּה' שהוא בחינת 'פתר', כמו שכתוב שם (ב'לקוטי מוהר"ן ח"א כד, ז) על פסוק (בראשית כו, ג): "וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאָבְרָכְךָ". כי 'פתר' בחינת 'מקום', בחינת 'המסדר' וכו' - הוא 'מקור השמחה', שמשם הגאלה של מצרים, ושל כל הגליות וכו'. וזה שפס"ם שם: "דבר אחר: במדת אמונה בראתי העולם" - פי 'אמונה' בחינת 'שמחה', שזה יסוד הכל.

וזה בחינת כל מזמור "הודו לה" שאומרים קדם התפלה, בהתחלת הפסוקי דזמרה - שמדבר בעבר והנה ועתיד.

א) "זכרו נפלאותיו אשר עשה וכו', זכרו לעולם בריתו דבר צנה לאלף דור אשר פרת את אברהם"

וכו' - שנתן לנו את התורה והכניסנו לארץ ישראל חבל נחלתנו וכו', שכל זה מדבר בגדל הנסים שלעבר.

ב) "שירו לה' שיר חדש בשרו מיום אל יום ישועתו" - שגם בכל יום ויום הוא עושה עמנו ישועות נפלאות ונוראות.

ג) "ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ומלואו וכו', אז ירגנו כל עצי יער לפני ה'" - שכל זה נאמר על לעתיד.

וכן בכל השירות והתשבחות - רבם מדברים בעבר ויהיה ועתיד פנ"ל - הכל כדי לשמח נפשנו בעצם גלותנו הארך בגוף ונפש, כדי שנגצה לשוב על ידי זה, ולהתקרב ולהתדבק להשם יתברך, שהעקר על ידי 'שמחה'.

"זה שמי לעלם וזה זכרי לדד דד" (שמות ג, טו)

מוז. חיי מוהר"ן ריב - על המפרסמים של שקר' שיש להם שם ופרסום בעולם, נאמר (שמות כג, ג): "ישם אלהים אחרים לא תזכירו".

ויש 'צדיקים אמתיים' שנתעלם שמו, דהינו: שאין להם שם ופרסום פראוי להם, שזה בחינת (שמות ג, טו): "זה שמי לעלם". [לעלם פתיב, לשון 'העלמה' - פסחים ג, וברש"י].

"פקד פקדתי אתכם, ואת העשוי לכם במצרים" (שמות ג, טז)

מח. ספורי מעשיות, מעשה י מבערגער ונני (ברמזים בסוף המעשה) - ישראל היה להם סימנים במצרים: "פקד פקדתי" (שמות ג, טז) - מי שיאמר להם זה הלשון, הוא הגואל.

והדבר תמוה: מאחר שידעו כל ישראל מזה, אם כן מהו הסימן?! - אפשר לא נמסר אלא להזקנים, וגם על הגואל האחרון בודאי יש סימנים.

"אלקי העבריים" (שמות ג, יח; ג, טז; ט, א"ג; י, ג)

מט. ח"א סד, ב - ועל כן השם יתברך נקרא: "אלקי העבריים" (שמות ג, יח; ועוד), מלשון: "עבר הנהר" (יהושע כד, ב), לשון 'צדדין' - הינו: ש'אלקותו' מסבב גם על ה'חלל הפנוי' הבא על ידי ה'צמצום', שצמצם האור לצדדין.

ועל כן ישראל נקראים 'עבריים' - שעל ידי 'אמונתם' שמאמינים שהשם יתברך 'אלקי

העבריים - הם 'עוברים' על כל החכמות, ועל מה שאינם חכמות, הינו האפיקורסות הבא מ'חלל-הפנוי'.

ועל-כן בודאי מזה האפיקורסות, צריך לזהר יותר ויותר לברך ולהמלט משם, לבלי לעיין ולהביט בדבריהם בכלל, כי חסד-שלום בודאי ישקע שם, פי עליו נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון" וכו'.

"ויוצאה מחיקו, והנה שבה בנשרו" (שמות ד, ז)

נ. ח"נ פג - נמצא לעיל בפסוק (שמות ג, ה): "של נעליך מעל רגליך".

"אם לא יאמינו לקול האות" (שמות ד, ח)

נא. ח"נ עט - נמצא לעיל בפסוק (שמות א, א): "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה".

"לא איש דברים אנכי, גם מתמול, גם משלשם, גם מאז דברך אל עבדך, כי נבד פה ונבד לשון אנכי" (שמות ד, י)

נב. ח"א מה - ענין 'מחאת-כפים בתפלה' - פי בכל יד, חמשה אצבעות, והפאות האורות 'יד-ימין' ב'יד-שמאל', הינו: חמשה פעמים חמשה - גימטריא כ"ה. והפאות 'יד-שמאל' ב'יד-ימין' חמשה פעמים חמשה - גימטריא גם כן כ"ה. שני פעמים כ"ה, גימטריא חמשים. זה בחינות "חמשים פעמים יציאת-מצרים שנזכר בתורה" (זהר ח"א השמטות רסא:).

פי "על-ידי בחינות יובל, יצאו מגלות מצרים" (זהר בשלח מו). "ועקר גלות-מצרים, שהיה ה'דבור' בגלות" (זהר וארא כה:), ובשביל זה היה משה "כבד פה" (שמות ד, י). ועל-ידי 'גאלה' נתהוה בחינת 'פה'.

נמצא: שעל-ידי 'חמשין שערי בינה', נתהוה ה'פה'. וזה בחינת (שמות ד, יא): "מי שם פה לאדם", 'מי' דיקא. נמצא: שעל-ידי 'מחאת-כף', חמשה אצבעות ימין בחמשה שביד-שמאל, וחמשה שביד-שמאל בחמשה שביד-ימין, נתהוה בחינת 'מי', שעל-ידיה נתהוה 'פה', כמו שפיתוב: "מי שם פה לאדם".

נג. ח"א יא, ג - 'כבוד' בשלמות, אינו פ"אם על-ידי 'וא"ו' שימשו ל'תוכה', פי בלא 'וא"ו' נשאר "כבד פה" (שמות ד, י). ועל-ידי 'וא"ו', הוא בבחינת (תהלים ל, ג): "כבוד ולא ידם". פי "כל-מקום

שנאמר 'וא"ו' הוא מוסף" (פסחים ה.), הינו בחינת 'תוספות קדשה', הינו 'שמירת-הברית' וכו'.

נד. ח"א נו, ז - ב'מצרים' שהיה ה'דעת' בגלות, כמו שפיתוב (שמות ג, ג): "ושמי ה' לא נודעתי להם" - היה גם ה'דבור' בגלות (זהר וארא כה:), בבחינת: "כבד פה וכבד לשון" (שם ד, י). וכשיצאו ממצרים, שיצא ה'דעת' מהגלות - יצא ונפתח ה'דבור'.

נה. ח"א סד, ג - אלו הקשיות והמבוכות שבאים מ'חלל-הפנוי', שאין שם דבור ולא שכל, על-כן הם בבחינת 'שתיקה', וצריך רק להאמין ולשתק שם.

ועל-כן אסור לכנס ולעיין בדברי האפיקורסות והמבוכות אלו, פי'אם 'צדיק' שהוא בחינת 'משה'. פי 'משה' הוא בחינת 'שתיקה', בבחינות שנקרא (שמות ד, י): "כבד פה" - בחינת 'שתיקה', שהוא 'למעלה מן הדבור' - והוא צריך דוקא לעיין שם, כדי להעלות הנשמות שנפלו לשם.

נו. ח"נ ב, ד - פשוטין לבחינת 'תודה הלכה' - נתגלה 'אורי-האמת' ומאיר בה'דבור'.

פי מתחלה כשהדמים שוטפין על הלב - הוא בחינת 'פגם-האמת' וכו'. אבל אחר-כך פשייזאין מהצרה, שזה בחינת 'תודה הלכה' - אזי מאיר ה'אמת', ומשלים ה'דבור'.

פי עקר 'שלמות-הדבור' - על-ידי ה'אמת', שמאיר בה'דבור' על-ידי 'שלשה שמות', בבחינת (תהלים ג, א): "אל-אלקים ה' דבר". פי אלו 'שלשה שמות' הם 'מקורי-האמת', ועל-ידם מאיר ה'אמת' בה'דבור', דהינו ב'דבוע הדבור', הינו בחינת 'ארבעה חלקי הדבור'.

ועל-כן פשהיו ישראל בגלות, והיה ה'דבור' בגלות, נאמר במשה (שמות ד, י): "לא איש דברים אנכי, גם מתמול, גם משלשום, גם מאז דברך" וכו'. זה בחינת 'דבוע הדבור', 'ארבעה חלקי הדבור'.

(א) 'דבור של צדקה' - בבחינת (ישעיה סג, א): "מדבר בצדקה" - שזהו בחינת היתרון שיש ל'אדם' על ה'חי', שהוא ה'דבור', שהוא 'גדר האדם'. והוא בחינת 'צדקה', שהוא גומל הסד עם

הפרייות, שזה גדר האדם, שדרפנו לגמל הסד, מה שאין כן ה'חי'.

וזה שנאמר (בראשית א, כו): **"נעשה אדם"**, וכתיב (רות ב, יט): **"ושם האיש אשר עשיתי עמו היום"** וכו'. **"מה התם צדקה, אף פאן צדקה"** (הקדמת הזמר יג), שעל ידי 'צדקה' נקרא 'אדם', פי ה'צדקה', שמשם ה'דבור', הוא גדר האדם כנ"ל.

וזה בחינת: **"לא איש דברים אנכי"** - הינו: **ה'דבור של צדקה'**, בחינת (תהלים קיב, ה): **"טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו"**, דהינו: **אמילות חסד וצדקה'**.

(ב) **דבור של תשובה'** - בחינת (הושע יד, ג): **"קחו עמכם דברים ושובו אל ה'".**

וזה בחינת: **"גם מתמול"** - בחינת: **דבור של תשובה'**, כמו שכתוב (תהלים צ, ג-ד): **"ותאמר טובו בני אדם, פי אלוף שנים בעיניך כיום אתמול".**

(ג) **דבור של עשירות'** - דהינו: **עשירים קרובים למלכות'**, שהם בחינת (בראשית מ, יב): **"שלשת השרגים"**, ודרשו רז"ל (חלין צב): **"שלשה שרי גאים"**, דהינו: **"עשירים קרובים למלכות"** (רש"י שם) - שיש להם בחינת דבור, בבחינת (משלי כב, יא): **"חן שפתיו רעהו מלך"**, הינו: **הדבור של קרובים למלכות'**.

וזה בחינת: **"גם משלשם"** - בחינת **שלשת השרגים'** הנ"ל, הינו: **הדבור של עשירים קרובים למלכות'**.

(ד) **דבור של מלכות'** - בחינת **"מלכות פה"** (תקוני זוהר יז, אפתח אליהו), וזה בחינת: **"גם מאז דברך"** - בחינת (תהלים צג, ב): **"נכון כסאך מאז"**.

"מי שם פה לאדם" (שמות ד, יא)

נז. ח"א מה - נמצא לעיל בפסוק (שמות ד, י): **"פי כבד פה וכבד לשון אנכי"**.

נח. ח"א רכה - עקר ההבדל שיש בין אדם, ל'חי' - הוא על ידי 'חתוך הדבור', שהוא גדר האדם, שהוא מדבר - בבחינת (שמות ד, יא): **"מי שם פה לאדם"**.

ועקר ההבדל: הוא 'חתוך הדבור', דהינו: שה'אדם' עושה מ'הצפצוף והקול', 'חתוך האותיות והדבור' - פי גם 'בהמות ועופות' יש להם 'קול וצפצוף', רק

ש'אין להם 'חתוך האותיות והדבור' - וזהו גדר האדם, שיכול לחתך הדבור כנ"ל.

ולבוא לבחינת גדר אדם' - הוא על ידי 'צדקה', בבחינת (בראשית א, כו): **"נעשה אדם"**, וכתיב (רות ב, יט): **"שם האיש אשר עשיתי עמו היום"** וכו' - **"מה התם צדקה אף פאן צדקה"** (הקדמת הזמר יג).

הינו: שעל ידי 'צדקה' נעשה בחינת אדם, שהוא בחינת דבור'.

וזהו (ראשית שנה ו, נדרים ז, על דברים כג, כד): **"בפיה, זו צדקה"** - פי על ידי 'צדקה' נעשה ה'פה', דהינו ה'דבור', שהוא בחינת גדר האדם, בבחינת (שמות ד, יא): **"מי שם פה לאדם"**.

ועקר ה'צדקה': הוא על ידי ה'בטחון' - שבוטח בהשם שלא יפסיד ולא יחסר על ידי הצדקה לכל, פי השם יתברך יברכו "בגלל הדבר הזה" (דברים טו, י) - בבחינת (תהלים לו, ג): **"בטח בה' ועשה טוב"**. פי אם אין לו 'בטחון', אינו יכול לעשות 'צדקה' כראוי, פי מתירא שיחסר לו מה שנותן לצדקה.

נט. ח"ב עז - על ידי 'אכילה בקדשה' - נעשה ה'פה' בבחינת 'קומת אדם', בבחינת (שמות ד, יא): **"מי שם פה לאדם"** - הינו: **שעושה ומשים ה'פה', לבחינת 'קומת אדם'**.

פי עקר ה'יראה' - באה לאדם 'בשעת אכילה' דיקא וכו'. ועל כן פשאוכל בקדשה, וממשיך על עצמו ה'יראה' הבאה לו 'בשעת אכילה', דהינו: שאוכל עם 'יראת שמים' בקדשה ובטהרה כראוי - אזי הוא מכניס את בחינת ה'מלכות', שהיא בחינת ה'יראה', לתוך ה'פה'. **ואזי נעשה מה'פה', בחינת 'קומת אדם'**, בבחינת: **"מי שם פה לאדם"** כנ"ל.

וכשאינו אוכל בקדשה וביראת שמים - אזי ה'יראה' הבאה 'בשעת אכילה', עומדת מרחוק ואינה נכנסת בו - ואזי 'פיו' הוא בחינת 'בעל-חי' ממש.

ובשכר זה שאוכל בקדשה וביראת שמים, ועושה מה'פה', 'קומת אדם' - זוכה לעליה יותר גדולה: שנתעלה בחינת 'קומת אדם' הנ"ל, ונעשה בחינת אדם העליון, בבחינת (יחזקאל א, כו): **"ועל הכפא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה"**, בחינת: **"שכינה מדברת מתוך גרונו"**, בחינת (תהלים נא, יז): **"א-י-י שפתי**

תפתח" - שבפתיחת פיו, הוא בחינת איד"ני, בחינת "שכינה מדברת מתוך גרונו".

הינו: כי כשעושה מה'פה, בחינת 'קומת אדם' - אזי הוא בנדר 'מדבר', כי גדר האדם הוא ה'דבור'. אבל אחר-כך זוכה, שנתעלה ה'פה בבחינת 'אדם העליון, הינו בחינת: "שכינה מדברת מתוך גרונו", כנ"ל.

וזה בחינת (יומא יב. מגלה כו. זבחים נד: קיח: ועוד): "ועל-ידיה נעשה אשפיזכן לשכינה" - הינו: שנעשה ה'פה בבחינת 'קומת אדם'.

וזה בחינת 'אשפיזא' - כי 'רבי יוסי בר אסין, פד הוי משתעי בלשון חכמה, הוי אמר על אשפיזא: גבר פום דין" - הינו: "איש פי זה" (רש"י שם). וזה בחינת: "מי שם פה לאדם" - שנעשה מה'פה, בחינת 'איש, 'קומת אדם' - הינו בחינת: "איש פי זה".

וזהו: "ונעשה אשפיזכן לשכינה" - שזכה לבחינת: "שכינה מדברת מתוך גרונו" כנ"ל. פי עלידי אכילה-בקדשה' כנ"ל, שעל-ידיה זוכה לעשות מה'פה בחינת 'אדם' כנ"ל - זוכה אחרי כן לבחינת 'אדם העליון, בחינת: "שכינה מדברת מתוך גרונו".

"ויתר אף ה' במשה" (שמות ד, יד)

ס. ח"א ית, ב - נמצא לעיל בפסוק (שמות ג, יא): "ויאמר משה אל האלקים, מי אנכי פי אלך אל פרעה".

"הוא יהיה לך לפה, ואתה תהיה לו לאלקים" (שמות ד, טז)

סא. ח"ב נ, ד - ה'אמת' מאיר ברבוע הדבור, 'ארבעה חלקי הדבור' [עין לעיל בפסוק (שמות ד, ט): "לא איש דברים אנכי" וגו'] - עלידי 'שלשה שמות: א) 'א-ל', ב) 'אלקים', ג) 'הוי"ה'.
א) 'א-ל' זה בחינת 'תפלה' וכו'.

ב) 'אלקים', זה בחינת 'תורה', כמו שכתוב (שמות ד, טז): "ואתה תהיה לו לאלקים", ותרגומו: "לרב".

וזהו (שם): "הוא יהיה לך לפה" - שבחינת 'אלקים', בחינת 'תורה' - מאיר ל'פה, דהינו לה'דבור. פי הרב מורה דרך ישר' לתלמידיו

בתורתו, שזה בחינת (ירמיה טו, יט): "אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה", והוא בחינת 'אמת', בבחינת (מלאכי ב, ז): "תורת אמת היתה בפיהו".

ג) 'הוי"ה' זה בחינת 'שדוכים' וכו'.

"כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך" (שמות ד, יט)

"מי הם? [והלא] דתן ואבירם חיים היו? - אלא שיגדו מנכסיהם, והעני חשוב כמת". (רש"י; נדרים סד: עבודה-זרה ה.)

סב. ח"א ד, ח - עלידי 'דברים-בטלים' ו'לשון-הרע', בא 'עניות', כמו שכתוב (שמות ד, יט): "כי מתו כל האנשים" - זהו 'עניות'.

סג. ח"ב סו - כשמענישין את אהה, עוקרין אותו משרש חיותו - פי אפלו 'שאר ענשים' נקראים בחינת 'מיתה', כמו שכתוב (שמות ד, יט): "כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך", ואמרו רז"ל (נדרים סד: עבודה זרה ה.): "שנעשו עניים".

"נה אמר ה', בני בכרי ישראל" (שמות ד, כב)

סד. לקוטי-הלכות, פדיון-בכור ד, ד - צריך להתגבר להתחדש בכל יום, להתחיל בכל יום מחדש ממש, ולא יכל לעולם לידי זקנה ושיבה דסטרא-אחרא. דהינו: שלא יהיה נזקן חסו-שלום בעבודתו ובמעשיו, הן טובים הן רעים חסו-שלום. רק צריך להתחדש בכל יום, כאלו היום נולד.

כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן נא) בעת שגלה התורה הזאת (ח"ב ד): "שאסור לאדם להיות זקן! - אפלו צדיק וחסיד, אסור להיות זקן בעבודתו! - רק להתחיל בכל פעם מחדש!"

מכל-שכן הקטנים במעלה, מכל-שכן הגדולים ממש - שבודאי אסור להם באסור-חמור להיות בעיניהם כזקנים, כאלו הם כבר זקנים במעשיהם הרעים חסו-שלום, ואי-אפשר להם לשוב עוד חסו-ושלום - רק צריכין להתגבר בכל יום מחדש, ולשפח כל העבר, רק כאלו נולדו היום מחדש.

וזה עקר 'זקנה-דקדשה' - כשמתחילין בכל יום מחדש, ומוסיפים בכל יום קדשה ודעת.

ועליפן נקראין כל ישראל: 'בכורים', כמו שכתוב (שמות ד, כב): "בני בכרי ישראל" - פי זה עקר קדשת-ישראל, שלא יהיו 'זקנים דסטרא-אחרא' חסו-שלום, שנמשכין מ'מלך זקן וכסיל" (קהלת ד,

יג), שָׁהָם בְּחִינַת (אִיּוֹב יד, א): "קָצַר יָמִים שָׁבַע רִגְזוֹ". רק יתחדשו בכל יום, כאלו נולדו היום, שְׁזָהוּ בחינת 'בכור', בחינת 'ראשית והתחלה' בכל פעם, שְׁזָהוּ עקר ה'זְקֵנָה־דְקֻדָּשָׁה.

"למה משה ואהרן תפריעו את העם ממעשיו"
(שמות ה, ד)

ס.ה. ח"א לה, א - צריך כל אחד לשמר שכלו מ'שכליות-היצוניות', המכנה בשם 'בת-פרעה'. פי עקר החכמה לקנות שלמות, אינם רק 'חכמות-אלקות', ו'שאר-החכמות' הם רק 'חכמות-בטלות', ואינם 'חכמות' כלל. ו'בת' מרמזת על ה'חכמה שאינה חכמה' וכו'. 'פרעה' לשון 'בטול', כמו שכתוב (שמות ה, ד): "אל תפריעו את העם".

ס.ו. ח"א נד, ו - 'פרעה' הוא בחינת 'פח' המדמה, 'פח בטל', כמו שכתוב (שמות ה, ד): "תפריעו את העם [ממעשיו]" - בתרגום-אונקלוס: "תבטלון ית עמא מעובדהון".

ס.ז. ח"א סד, ו - 'פרעה' - הוא בחינת 'חלל-הפנוי'. פי 'פרעה' - לשון 'בטול', מלשון (שמות ה, ד): "תפריעו את העם". וגם 'פרעה' - לשון 'התגלות' - הינו: בחינת 'חלל-הפנוי' - שהוא בטל ופנוי מכל, ובתוכו התגלות כל הבריאה.

עניני שובבי"ם

א. ח"ג נג - נמצא לעיל ב'פרשת שמות', אות **א. [תפלה א]**

ב. לקוטי-הלכות, גלוח ד, ח - וזה בחינת שובבי"ם, שבהם נוהגים הפשרים להתענות ולצעק להשם-יתברך בתפלות וסליחות!

פי באלו הימים קורין בתורה בענין 'גלות-מצרים' וגאלתם, שהיה עלידי צעקה. וכמו-כן צריכין עתה בגלות הזה.

וזהו (ירמיה ג, כב): "שובו בניי שובבים" - שעקר כל הצרות והגלויות רחמנא-לצלון, הם עלידי 'חסרון-הדעת' - שזהו בחינת 'שובבים', שכל אחד הולך בעולם כמו 'משגע ושובב' ממש, כמו שנאמר (ישעיה נג, יז): "וילך שובב בדרך לבו".

וכשיבין האדם בעצמו כל זאת: איך הוא 'שובב ומשגע' ממש, פי הולך אחרי "שרירות לבו" (דברים כט, יח; ירמיה טז, יב; יח, יב), ואינו מסתכל על תכליתו הנצחי - בודאי יחוס על-עצמו, ויצעק הרבה להשם-יתברך.

ועל-ידי-זה יזכה לפי בחינתו, להוליד המחין והדעת, שעל-ידי-זה עקר הנאלה בכלל ובפרט, בכל אדם ובכל זמן. (עי' שם באות הקודמת אות ז, השיך גם-כן ל'פרשת שמות').

ג. שיח-שופי-קדש ח"ב תקלח - מוהרנ"ת ז"ל, היה לו בכל יום: שעור וסדר קבוע לאמירת תהלים - אמירת יום אחד של תהלים. ובימי-השובבי"ם וה'ספירה', היה מוסיף עוד ב'אמירת תהלים', נוסף על הקביעות היום יומית. והוא על-פי הנאמר בלקוטי-מוהר"ן ח"ב עג, עין-שם.

[נמצא לעיל ב'פרשת שמות' אות א]. **[תפלה א]**

ד. שיח-שופי-קדש ח"ד דר - נהגו אנ"ש בימי השובבי"ם: לצום יום אחד מימי השבוע (עין לקוטי-הלכות, גלוח ה, ח, המובא לעיל - שבשובבי"ם נוהגים הפשרים להתענות). ורבים נהגו לצום ביום ו', ולבלי להשלים את התענית, רק לטעום דבר מה בסוף היום.

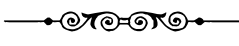
וקיו אומרים: הנהגות אלו, הם רק 'זכרון בעלמא' שצריך לעשות תשובה, ואין זו התשובה בעצמה, כי התשובה בעצמה זו התשובה האמתית, כל אחד ותשובתו.

כאן בארץ-ישראל, נוהגים אנ"ש: לבלי לאכל דבר מן החי ביום אחד מימי השבוע. (כמו שמובא בספר 'סוד-ושרש-העבודה', שער-המפקד פ"ב).

[ב'שיחות-ה'ר"ן' קפה: צוה לכמה אנשים וכו', ושלא יאכלו מעת-לעת אחד בשבוע 'דבר מן החי' (מובא ב'אבני-הדרך' ט: שרבונו ז"ל צוה כך למוהרנ"ת ז"ל בתחלת התקרבותו)].

[ב'ספר-המדות', אכילה ח"ב א: מי שיש לו 'צלם אלקים' - עלי ידי אכילתו 'דבר מן החי' נתעלה. וכו' להפך].

ה. שיח-שופי-קדש ח"ד רה - באומאן לא נהגו אנ"ש לומר סליחות לימי השובבי"ם' כנהוג בארץ-ישראל. (ועין בלקוטי-הלכות, גלוח ה, ח, המובא לעיל - שבשובבי"ם נוהגים הפשרים להתענות ולצעק להשם-יתברך בתפלות וסליחות).

לקוטי תפלות על התורה - פרשת שמות

תפלות בענין: שובבי"ם, תהלים, תשובה | אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, תשובה על תשובה

תפלה לימי השובבי"ם

[א] לקוטי תפלות ח"ב לו

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב עג, תהלים מסגל לתשובה - לעיל אות א)

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה

את יעקב איש וביתו" (שמות א, א)

סופי-תבות: אותיות 'תהלי"ם', ואותיות 'תשוב"ה' שנוצח לומר בכל יום ויום, תהלים הרבה, בהתעוררות גדול בלב שלם באמת, ולגלות על-ידיה כל ה'מ"ט שערי תשובה' - ושנוצח לצאת מ'גלות מצרים', ומכל גלויות הנפש והגוף

אתה יצרת עולמך מקדם, בשביל ישראל עמך אשר בהם בחרת, וברחמיך הרבים זכית אותנו, ונתת לנו את תורתך הקדושה, על-ידי משה נביאך נאמן ביתך, "לחיותנו בהיום הזה", למען נזכה על-ידיה, ליום שכלו טוב וכלו ארוך. ובחסדיך העצומים, הוספת לנו חסדים וטובות נפלאות ונוראות, על-ידי כל הצדיקים שבכל דור ודור, אשר כלם עשו אזנים לתורה, משמרת למשמרת, כמה מעלות טובות למקום עלינו.

עד אשר זכינו גם זכינו, לחסדים רבים ורחמים גדולים, "חסדי דוד הנאמנים", אשר הוספת לנו חסד וטוב, "ותגדל חסדך אשר עשית עמנו", להחיות את נפשנו, ושלחת לנו מושיע ורב, "משיח אלקי יעקב, ונעים זמירות ישראל", הוא דוד מלך ישראל החי וקים, אשר פתב לנו 'ספר-תהלים' הקדוש והנורא, 'חמשה ספרים', כנגד 'חמשה חומשי תורה'.

מה רב טובך אשר עשית עמנו, מה נשיב לך, כל תגמולוהי עלינו.

וברחמיך הרבים גלית לנו: "אשר על-ידי 'אמירת-תהלים' זוכין לתשובה". "כי חפץ חסד אתה", ורוצה אתה בתשובתם של רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם.

על-כן הקדמת תרופה למכותנו, והזנת אותנו ב'ספר-תהלים' הקדוש הזה, הפותח לנו כל שערי רחמים, כל שערי-התשובה, שהם 'חמשים שערי-תשובה', כנגד 'חמשים שערי-בינה'.

רבנו של עולם, אב הרחמן, זכנו ברחמיך הרבים, שנוצח לעסק ב'אמירת-תהלים' כל ימינו. ותעזרנו אותי ואת כל בני ביתי בכלל ישראל עמך, שאזכה בכל יום ויום, לומר 'תהלים' הרבה, בהתעוררות גדול בלב-שלם באמת.

ואזכה להטות לבבי היטב להשמיע לאזני מה שאני מוציא בפי, באפן שאזכה למצא עצמי בכל דרגא ודרגא, בתוך פסוקי תהלים הקדושים, הפלולים מכל נשמות ישראל, ומכל המדרגות שבעולם, מן תכלית מדרגה העליונה, עד תכלית דיוטא התחתונה.

אשר כל הנופלים והרחוקים בתכלית הרחוק, כלם יכולים למצא את-עצמם בתוך 'ספר-תהלים'. וכל אחד יכול לעזור לבבו לשוב בתשובה-שלמה להשם-יתברך על-ידי 'אמירת-תהלים', ולבא לה'שער של תשובה' השיך לו, שהוא מבון כנגד האות שלו שיש לו ב'מ"ט אותיות' של 'שמות שבטי י"ה',

שהם 'מ"ט אותיות' פנגד 'מ"ט שיערי תשובה' שאנו צריכים לשוב עליהם להשם-יתברך.

עד שנוקה עלידי שהשם-יתברך ישוב אלינו בתשובה-שלמה, לרחם עלינו בחסדים רבים ורחמים גדולים, לסייענו ולעזרנו בכל-עת, להתקרב אליו יתברך תמיד, מפל המקומות שנפלנו בהם, ולשוב אליו בתשובה-שלמה, תשובה על תשובה תמיד.

רבנו של עולם, זכני להיות רגיל מאד ב'אמירת-ההלים' הרבה, בכל יום, בכונה גדולה, בהתעוררות נפלא, בכונת-הלב באמת.

עד שאזכה על-ידי-זה, להרגיש כאב עונותי, ולשוב עליהם בתשובה-שלמה.

ואזכה לשמחה גדולה עלידי 'אמירת-ההלים', ולעורר עלי כל העשרה מיני נגינה שנאמר בהם 'ספר-ההלים', שהם 'רפואת הבת-מלך', שהיא 'פנסת-ישראל', ונגינותי אנון כל ימי חיי על בית ה', בקול רנה ותודה, פי טוב ה' פי לעולם חסדו".

מלא רחמים, זכנו לצאת מ'גלות' מצרים, ומפל הגליות של הנפש והגוף, אשר כלם מכנים בשם 'גלות' מצרים'. זכני שאזכה לטהר ולזכך ולגלות כל ה'מ"ט שיערי תשובה', עלידי 'אמירת-ההלים', הכולל את כל "שמות בני ישראל הבאים מצרימה", שיש בהם 'מ"ט אותיות', פנגד 'מ"ט שיערי תשובה'. ועל-ידי-זה תוציאני מ'מ"ט שיערי טמאה', ותכניסני בתוך 'מ"ט שיערי קדשה'.

ותוציאני מ'מצרי-הגרון', שלא יהיה "נחר גרוני", כי כבר קראתיך מ'מצרי-הגרון' הרבה. הוציאני למרחב, וזכני והעלני מבחינת 'ארץ-מצרים', מ'מצרי-הגרון' - עד שאזכה להרחיב פי, ואתה תמלאהו בכל טוב אמת ונצח. באפן שאזכה להתקרב ולשוב אליך בתשובה-שלמה באמת בכל לב, בגוף ונפש וממון.

"השיבני ואשובה פי אתה ה' אלקי". השיבנו אבינו לתורתך, וקרבונו מלכנו לעבודתך, והחזירנו בתשובה-שלמה לפניך, פי אתה צופה לרשע וחפץ בהצדקו, ורוצה אתה בתשובה, "כי לא תחפוץ במות המת", פי אם "בשובו מדרךיו וחייה", ועד יום מותו תחכה לו, אם ישוב מיד תקבלו, "תשב אנוש עד דפא" עד דכדוכה של נפש, "ותאמר שובו בני אדם". "שובנו אלקי ישענו, והפר פעסך עמנו. השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו פקדם".

רבנו של עולם, "זכור רחמיך ה' וחסדיך, פי מעולם המה". זכור נא החסד הנפלא והנורא אשר עשית עמנו, אשר הוצאתנו ממצרים "בכה גדול וביד חזקה", וגלית לנו אמתת אמונת אלקותך, באור גדול ונפלא ונערב, ועשית אותות ומופתים גדולים ונוראים, כדי לגלות אלקותך ואחדותך וממשלתך אשר בכל משלה.

ומאז, קרבת אותנו לך ל'עם-קדוש', והוצאת אותנו מ'מ"ט שיערי טמאה', והכנסת אותנו ב'מ"ט שיערי קדשה', שהם 'מ"ט שיערי תשובה' הפלולים ב'מ"ט אותיות' שיש בשמות שבטי ייה.

רבוננו של עולם, צופה ומביט עד סוף כל הדורות, "חושב מהשבות לבל ידח ממך נדח". אתה יודע תקף מרירות הגלות האחרון הזה, להיכן נפלנו וירדנו בעונותינו הרבים, אשר ירדתינו עמקה יותר מ"ט שערי טמאה". ובעונותינו הרבים נאמר עלינו על עת צרה הזאת: "ותרד פלאים אין מנחם לה". "כי טבענו ביון מצולה ואין מעמד, באנו במעמקי מים ושבלת שטפתנו".

"הבט ימין וראה ואין לי מפיר, אבד מנוס ממני, אין דורש לנפשי". חזרתי על כל הצדדים, וישועה רחקה ממני, ומה אומר ועונותי עשו לי מה שעשו, "לולי תורתך שעשעי, אז אבדתי בעניי". "כי חסדך גדול עלינו, והצלת נפשנו משאול תחתיה".

כי האף אמנם זה הגלות האחרון הכביד, כי נפלנו וירדנו למקום שירדנו יותר ויותר מגלות מצרים. אבל זאת נחמתנו בעניינו, כי אמרתך חיתנו. כי כבר הקדמת תרופה למפותנו, כי כבר נתת לנו תורתך הקדושה על ידי משה נביאך, אשר בגלות מצרים לא זכינו לזה עדין, ויצאנו משם קדם 'קבלת התורה', פעבדא דברח מרבוייה, שזה גרם לנו מה שגרם לנו.

אבל עתה כבר הפלאת חסדך עמנו, ונתת לנו כבר תורתך הקדושה על ידי משה נביאך נאמן ביתך, וכבר זכינו שהיה לנו פמה וכמה צדיקים גדולים ונוראים בכל דור ודור, וגם זכינו לספר תהלים הקדוש על ידי דוד מלך ישראל.

אבל האמת אני מודה ומתודה לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, כי אף על פי כן עדין אני מבחוצ לנמר, ועדין לא

יצאתי מן החל אל הקדש כלל, יום יום אומר מה יהא בסופי, "קוה לשלום ואין טוב, לעת מרפא והנה בעתה", פלו כל הקיצים שהייתי מצפה להושע בהם, ועדין לא נושעת.

ולא די לי בזה, כי אם עוד הוספתי חטא על פשע, פשעים על פשעים גדולים ונוראים, אוי ואבוי, לא ידעתי נפשי איך אני חי בעולם במרירות דמרירות כזה, בפזור הנפש מר ממות כזה, בנפילות והשלכות וזריקות פאלה, אשר בכליעת אני עולה שמים ויורד תהומות עמקות, והשלכתי עצמי משמים לארץ מתחת, אלפים ורבבות פעמים בלי מספר, ומקלעים את נפשי כמו "בתוך כף הקלע", עד אשר אפסו הדבורים והצרופי" אותיות לספר מצוקותי ומרירותי.

אוי ואבוי, כי נכספתי על כל פנים, לקרר מר רוחי ולפרש שיחתי, וגם זה קשה וכבד עלי, "ידי פבדה על אנחתי", כי לא יספיקו כל עורות אילי נביות לבאר בהם, עד היכן מגיעים הפגמים שלנו של יום אחד, ואפלו של שעה אחת.

רבוננו של עולם, "זאת נחמתי בעניי", מה שחזקו אותנו הצדיקים אמתיים, ב"שבעה משיבי טעם", וגלו לנו: "שאין שום יאוש בעולם כלל". על-זה לבד תמכתי יתדותי, ועל כחם הגדול נשענתי, לצפות לישועה עדין ממקום שאני שם.

על-כן בכליעת אנקש אותך מלא רחמים, שתושיעני בכל דרכי עצותיך הקדושים אשר גלית לנו על ידי צדיקיך האמתיים, אשר כל עצה ועצה, יש לה כח לעזר ולהושיע גם אותי.

מכל ה'חמשים שערי טמאה, ותכניסני
לכל ה'חמשים שערי קדשה, כי אין לנו
על מי להשען, כי אם עליך אבינו
שבשמים, כי לית אתר פנוי מנד.

עזרנו נא מעתה, והושיענו ישועה
שלמה בנאה לך, באפן שאזכה
להתחדש לגמרי, שאעזב דרבי הרע
ומהשבותי הרעות לגמרי, ולא אשוב עוד
לכסלה, "לב טהור ברא לי אלקים, ורוח
נכון חדש בקרבי".

ואזכה מהרה על ידי אמירת תהלים,
לבא ולהגיע להאות והשער של
תשובה השיך לנפשי, כפי שרש נשמתי
ב"מ"ט אותיות שבטי י"ה, באפן שאזכה
לשוב אליך באמת ובלב שלם, ולעבדך
באמת ביראה ובאהבה, "בשמחה ובטוב
לבב מרב כל". "השיבני ואשובה כי אתה
ה' אלהי. השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש
ימינו בקדם. יהיו לרצון אמרי פי והגיון
לבי, לפניך ה' צורי וגואלי". אמן ואמן.

☪ [ב] לקוטי תפלות ח"א ו ☪
(על פי לקוטי מוה"ר ח"א ו, קרא את יהושע' - לעיל אות מה)
"ויאמר אלקים אל משה, א-ה-י-ה אשר א-ה-י-ה"
(שמות ג, יד)

שנזכה בכח השם "א-ה-י-ה", להכין עצמנו שיהיה לנו
'הויה' בעולם, על ידי שנזכה לשוב בתשובה שלמה,
ולעשות 'תשובה על תשובה' - ונזכה להיות מן הנעלבים
ואינם עולבים, שומעים הרפתם ואינם משיבים

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שתרחמנו ברחמיך הרבים
וחסדיך הגדולים, וחוס וחמל נא עלי,
ועל נפשי האמלה, הצמאה והרעבה
והתאבה לשוב אליך באמת. ועזרני
ברחמיך הרבים, לשוב בתשובה שלמה
לפניך, על כל חטאי ועונותי ופשעי.
וזכני שאהיה בכלל "הבא לטהר".
ואתה תסיעני מן השמים,

ואם בעונותי הרבים קלקלתי כלם, אני
יודע ומאמין, שיש לך עוד רחמים
רבים, והצלות, וישועות, ועצות נפלאות,
אשר גלית להם לבד, אשר לא גלו אותם
עדין בעולם, אשר עלידם יש לי תקוה
עדין, שאזכה לשוב אליך, ולהתחיל
מחדש לקים עצותיך הקדושות כלם
באהבה וביראה, באפן שאזכה לתקן הכל
בתי מהרה, ולהיות פרצונך הטוב תמיד.

רבוננו של עולם, "בלעדי אחזה אתה
הורני", כי "אני בער ולא אדע,
בהמות הייתי עמך". ואם אמנם בעונותי
הרבים פגמתי וקלקלתי הרבה במה
שידעתי שהוא נגד רצונך, כי חטאתי
עויתי ופשעתי הרבה בכל יום ובכל יום
ובכל שעה, מנענרי עד היום הזה, ופגמתי
וקלקלתי הרבה מאד.

עם כל זה, ברחמיך הרבים גלית לנו
על ידי צדיקיך
האמתיים, כי אתה "ה' אלקי גדלת מאד"
אשר אין אנו יודעים כלל, כי "לגדלתך
אין חקר", אשר אפלו נפילתנו איך
שנפלנו כל אחד ואחד להיכן שנפל, אף
על פי כן גדלתך שגבה מאד, אשר יש
ענין ששם נשתנה הכל לגמרי לטובה, כי
אין אתנו יודעים עד מה, ועל זה לבד אני
נשען ונתלה ונסמך עדין, כי "חסדי ה' לא
תמנו, ולא כלו רחמי" לעולם.

מלא רחמים, זכני להרבות באמירת
תהלים, בכונה גדולה,
ובהתעוררות נפלא בלב שלם.

עד שאזכה שתשפיע עלי בכל יום,
הארה וקדשה גדולה, מ'שערי
החמשים של הקדשה, שהוא פולל כל
'שערי קדשה'. באפן שתוציאני מהרה

לְטַהֲרֵנִי מֵעוֹנוֹתַי, שְׁאֲזֹכָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה־
שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת, עַל כָּל עוֹנוֹתַי.

מִלֵּא רַחֲמִים, חוֹסֵה נָא עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים, וּרְאֵה דַלּוֹתַי וְשִׁפְלוּתִי,
וְ"עַל מֶה שָׂוֵא בְּרֵאתִינִי", כִּי עָתָה אֵין אֲנִי
נֹחֵשֵׁב בְּשֵׁם 'בְּרִיָּה' כָּלְל, וּכְאֵלוּ עֵדִין אֵין לִי
'שׁוֹם הוֹיָה' בְּעוֹלָם כָּלְל, כִּי "טוֹב לִי שְׁלֵא
נִבְרֵאתִי, מֵאַחַר שֶׁהֲרַעוֹתִי אֶת מַעֲשֵׂי".

וּבִכֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי, שֶׁתְּעַזְרֵנִי
בְּנַח שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל אֱ-הֵי-יָהּ, אֲשֶׁר
בּוֹ נִקְרָאתָ בְּעַת שֶׁהִתְחַלַּת לְגַאֲוֹל אֶת בְּנֵיךָ
מִמִּצְרַיִם לַעֲשׂוֹת אוֹתָם לָךְ לְעַם,
וּלְהַשִּׁיבָם אֵלֶיךָ מִטַּמְאֵת־מִצְרַיִם, כְּמוֹ
שֶׁהוֹדַעְתָּ לְמֹשֶׁה בְּסִנְיָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כֹּה
תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, אֱ-הֵי-יָהּ שְׁלַחֲנִי
אֵלֵיכֶם".

וּבִכֵּן בְּנַח הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, תִּזְכְּנִי
בְּרַחֲמֶיךָ־הַרְבִּים, שֶׁאֲתַחִיל לְהַכִּין
עַצְמִי שִׁיְהִיָּה לִי 'הוֹיָה' בְּעוֹלָם, עַל־יְדֵי
שֶׁתִּזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ־הַרְבִּים, לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
בְּאַמֶּת, שְׁאֲזֹכָה לְהַרְגִּישׁ פָּאֵב חֲטָאֵי
וְעוֹנוֹתַי הַמְרִבִּים, וְלְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה־שְׁלֵמָה
לְפָנֶיךָ.

וּזְכְּנִי לְהִיּוֹת מִן "הַנְּעֻלְבִים וְאֵינָם
עוֹלְבִים, שׁוֹמְעִים חֲרַפְתָּם וְאֵינָם
מְשִׁיבִים". וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְדוּם. וְעַל כָּל
מִינֵי בְזִיוּנוֹת וְחֲרוּפִים וְגִדּוּפִים שֶׁאֲשַׁמַּע
מֵאִיזָה אָדָם שִׁיבְזָה אוֹתִי, אָדוּם וְאֲשַׁתוּק
לוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "דָּם לֵה' וְהִתְחַוֵּל לוֹ.
וְאֵהִי פֹאִישׁ אֲשֶׁר לֹא שׁוֹמַע וְאֵין בְּפִיו
תִּכְחוֹת. כְּחֵרֵשׁ לֹא אֲשַׁמַּע וּכְאֵלֶם לֹא
יִפְתַּח פִּיו".

זְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ־הַרְבִּים, לְהִיּוֹת בְּתִשׁוּבָה
תָּמִיד, שְׁאֲזֹכָה לַעֲשׂוֹת תָּמִיד
תִּשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָה הֲרֵאשׁוּנָה. וְאֲזֹכָה

לְתַקֵּן בְּכָל־פְּעַם 'פָּנָם תִּשׁוּבָה הֲרֵאשׁוּנָה',
עַד שְׁאֲזֹכָה בְּרַחֲמֶיךָ־הַרְבִּים, לְתִשׁוּבָה־
שְׁלֵמָה תִּשׁוּבָה־עֲלֵאָה בְּאַמֶּת כְּרֵאוֹנִי.

וְאָז: תִּפְתַּח אֶת לִבִּי וְדַעְתִּי, לְדַעַת אֶת
שְׁמֶךָ. וְאָז אֲדַע בְּאַמֶּת: כִּי עֵדִין לֹא
הִתְחַלַּתִּי לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה, כִּפִּי עַצְם
גִּדְלַתְךָ וְרוּמְמוֹתְךָ שֶׁתִּזְכְּנִי לְהַשִּׁיג אֹז. וְאָז
תִּזְכְּנִי בְּאַמֶּת: לַעֲשׂוֹת 'תִּשׁוּבָה עַל
תִּשׁוּבָה', שְׁאֲזֹכָה לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה בְּכָל־
פְּעַם עַל הַשְּׁגָה הֲרֵאשׁוּנָה - עַל שֶׁהִיִּיתִי
מִנְשֵׁם אֶת רוּמְמוֹת אֱלֹקוֹתְךָ, לְפִי עַצְם
רוּמְמוֹתְךָ שְׁאֲזֹכָה לְהַשִּׁיג אַחֲרֶיךָ בְּכָל־
פְּעַם.

בְּאַפְּךָ: שְׁאֲזֹכָה לְהִיּוֹת כָּל יְמֵי בְּתִשׁוּבָה
תָּמִיד, עַד הַיּוֹם אֲשֶׁר תֵּאֱסָפְנִי
אֵלֶיךָ, וְתִזְכְּנִי לְעוֹלָם־הַבָּא, לְיוֹם שֶׁכָּלוּ
שַׁבָּת, כָּלוּ תִשׁוּבָה.

וְעַזְרֵנִי שֶׁאֲהִיָּה בּוֹרַח מִן הַכְּבוֹד בְּאַמֶּת,
וְאֲזֹכָה לְמַעַט בְּכְבוֹד־עַצְמִי,
וּלְהַרְבּוֹת בְּכְבוֹד־הַמְּקוֹם. וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי
מִכְבוֹדְךָ הַגָּדוֹל, וְתִזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ־הַרְבִּים
לְכְבוֹד־אֱלֹקִים, שְׁאֲזֹכָה לְכְבוֹד־דְּקֻדְשָׁה'
לְמַעַנְךָ לְבַד. וְלֹא אֲהַנֶּה מִן הַכְּבוֹד כָּלְל
לְמַעַנִי. וְלֹא אֲשַׁתְּמֵשׁ עִם הַכְּבוֹד, כִּי אִם
לְשִׁמְךָ וְלְעִבּוֹדְתְךָ בְּאַמֶּת.

וְתַעֲזְרֵנִי לְהִתְעוֹרֵר בְּאַמֶּת, וְלְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה־שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ
בְּאַמֶּת, וְתִזְכְּנִי לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאַמֶּת
בְּעִדִּיקֵי־אַמֶּת מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. "כִּי לֹא
תַחַפֵּץ בְּמוֹת הַמֶּת, כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו
וְחַיָּה. תִּשָּׁב אֲנוּשׁ עַד דְּכָא, וְתֹאמַר שׁוּבוּ
בְנֵי אָדָם. שׁוּבָה ה' עַד מָתַי, וְהִנְחָם עַל
עַבְדֶּיךָ. הַשִּׁיבֵנו ה' אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ
יְמֵינוּ כְּקֵדָם".